

RESULTATRAPPORT 2020

Foto: Suweidu Abdulai

BEVILLINGSHAVERNES ARBEJDE I VERDEN

Coronakrisen ramte mange mennesker hårdt og medlemsorganisationerne og deres partners arbejde blev udfordret. Flere omstillede deres eksisterende indsatser til at afbøde konsekvenserne af COVID19 for deres målgrupper, samtidig med der blevet givet nye bevillinger, som arbejder med konsekvenserne for civilsamfundet ude i verden. Det skete samtidig med at antallet af modtagne ansøgninger til CISUs puljer steg markant med over 40% fra 2019 til 2020.

109

bevillinger
til DERF i 2020

108

ansøgninger
til Engagementspuljen
i 2020

30

ansøgninger
til Civilsamfundets
Råderum i 2020

20

bevillinger
fra Civilsamfundets
Råderum i 2020

53

bevillinger
fra DERF i 2020

31

bevillinger
fra Engagementspuljen
i 2020

85,7%

målopfyldelse
i afsluttede
indsatser i 2020

75

indsatser
blev afsluttet
i Civilsamfundspuljen
i 2020

5.637.841
personer nået
i alt gennem
indsatserne

265.166
personer nået
direkte gennem
indsatserne

55

nye bevillinger i 2020 adresserer
direkte konsekvenserne af
COVID-19

42%

Antallet af modtagne
ansøgninger steg fra 333
i 2019 til 474 2020

Der er bevilget
40. 217.662
til COVID-19
fokuserede
indsatser

I 2020
var bevillingerne
fordelt på 62
forskellige lande

Omkring 488
igangværende
indsatser gennem
CISUs puljer
i 2020

CISUS YDELSER

RÅDGIVNING

99%

mener at rådgivningen i høj grad eller nogen grad var nyttig

563

registrerede
rådgivninger i 2020

98%

deler læring fra rådgivninger
med deres organisation og
partner

178

unikke organisationer fik
rådgivning i 2020

65%

af alle rådgivninger
foregik online

71

afholdte kurser og
arrangementer i 2020

1655

deltagere på kurser
og fyraftensmøder

KURSER OG ARRANGEMENTR

35%

af afholdte kurser og
arrangementer
foregik online

FORVALTNING

1642

godkendte ansøgninger
til Civilsamfundspuljen
siden 2002

64%

af ansøgningerne til Civilsamfundspuljen
blev i gennemsnit vurderet
støtteværdige i 2020

2985

indsendte ansøgninger til
Civilsamfundspuljen siden 2002

37%

af ansøgere i 2020
havde ikke søgt før

CISU, eller Projekt rådgivningen, som det hed frem til 2013, fik ansvaret for en pulje til forundersøgelser i 1998. I 2002 kom Civilsamfundspuljen til. Den er siden vokset støt og har fået følgeskab af specialiserede puljer. I 2020 kom Engagementspuljen og Indsatser for Civilsamfundets Råderum til, mens den EU-finansierede Frame, Voice, Report!-pulje blev afsluttet.

INDHOLD

Læseguide.....	2
Introduktion	3
1. Folkeligt engagement og meningsfulde resultater.....	4
1.1 Meningsfulde resultater	4
1.2 Programmernes resultater	10
1.3 Partnerskaber for handling	10
1.4 Styrkelse af partners profil og rolle som civilsamfundsaktører	11
1.5 Det folkelige engagement i Danmark	12
2. Udviklingssamarbejde.....	14
2.1 CISU som en medlemsbaseret platform	14
2.2 Samarbejde med danske og internationale aktører	14
2.3 Overgangen mellem langsigtet udvikling og humanitært arbejde	15
2.4 Udviklingssamarbejde: læring fra 2020	16
3. Kapacitetsydelse	16
3.1 Identificering og formidling af nye tendenser	16
3.2 Kapacitetsopbygning gennem rådgivning	18
3.3 Kapacitetsopbygning gennem kurser og arrangementer	20
3.4 Medlemsorganisationer samarbejder med hinanden og andre aktører	21
3.5 Kapacitetsydelse: læring fra 2020	22
4. Puljeforvaltning	22
4.1 CISUs puljer – et forvaltningsmæssigt og økonomisk overblik	22
4.2 Puljeforvaltning i samarbejde med brugere og donorer	24
4.3 Forenkling for ansøgere og bevillingshavere	25
5. Kommunikationssamarbejde	26
5.1 CISUs Oplysning i Danmark (PRO)	26
5.2 Nuanceret og engagerende oplysning om global bæredygtig udvikling	26
5.3 CISU kommunikerer resultater sammen med medlemsorganisationerne	27
5.4 CISU understøtter medlemsorganisationernes dialog med beslutningstagere	28
5.5 Fokus på rammevilkårene for civilsamfundets arbejde med udviklingssamarbejde	28
5.6 Kommunikationssamarbejde: Læring fra 2020	29
6. CISU som organisation	29
6.1 CISUs sekretariat	29
6.2 Arbejdet ud fra PANT principperne	30
6.3 Monitorering, evaluering og læring	30
7. Omkostningseffektivitet	31
8. Bilagsoversigt	32

LÆSEGUIDE

CISUs resultatrapport 2020 dækker rulleplan 2020-23 mellem Udenrigsministeriet og CISU og dermed Udenrigsministeriets finansiering af CISUs Civilsamfundspulje (CSP) inklusiv de nye råderums- og engagementsmodaliteter, der blev tilføjet i 2020.

Rapporten indeholder information specificeret i ”Retningslinjer for forvaltning af tilskudsmidler fra Udenrigsministeriet til puljeordninger og netværk” af 14. juni 2019.

CISU forvalter midler for flere donorer og har som organisation udviklet et samlet monitorerings-, evaluerings- og læringsystem baseret på CISUs 2018-21 strategi (bilag 1), forandringsfortælling (bilag 2) og resultatrammeværk (bilag 3). Metodisk er denne rapportering derfor baseret på CISUs samlede resultatrammeværk, som dækker mere end CSP.

Rapporten er struktureret ud fra CISUs 2018-21 strategi. Dette betyder, at den efter en introducerende refleksion over året der gik indeholder en analyse i afsnit 1 af CISUs to overordnede strategiske mål: *Folkeligt engagement og meningsfulde resultater*. Da CISU af UM har mandat til at understøtte arbejde i forhold til alle 17 verdensmål indeholder dette afsnit beskrivelse af afsluttede bevillingers outreach og kvalitet samt en analyse af afsluttede bevillinger indenfor de 17 verdensmål. Dette efterfølges af en analyse af det folkelige engagement i Danmark.

Rapporten dykker efterfølgende ned i CISUs fire hovedindsatsområder, hvor der præsenteres en mere detaljeret rapportering af resultater på outcome og output-niveau i forhold til CISUs resultatrammeværk.

I afsnit 2 analyseres indsatser indenfor *udviklingssamarbejde*, i afsnit 3 *kapacitetsopbygning* fulgt af *puljeforvaltning* i afsnit 4 og til sidst beskrives *kommunikationssamarbejde* i afsnit 5.

I afsnit 6 er der en kort afrapportering på *CISU som organisation* og afslutningsvist i afsnit 7 er der rapportering vedrørende CISUs *omkostningseffektivitet*. Rapporten indeholder løbende bokse, som fremhæver særlige eksempler eller tal.

God læselyst.

Liste over forkortelser i rapporten

CSO	Civilsamfundsorganisation
CSP	Civilsamfundspuljen
DERF	Danish Emergency Relief Fund
UM	Udenrigsministeriet

INTRODUKTION

2020 har været et specielt år for verden; for de mennesker CISUs medlemsorganisationer og bevillingshavere arbejder med og for; for CSO'er i hele verden og i Danmark; og for CISU selv. Der er ingen tvivl om, at COVID-19 pandemien har ændret verden, og det har og vil have mange konsekvenser for verdens mest marginaliserede i årene fremover. CISU har oplevet et stort behov for ekstra støtte til at kunne arbejde med humanitære, nexus- og langsigtede udviklingsindsatser i løbet af 2020 - og til dato.

Generelt har CISU i 2020 oplevet en vækst i udbuddet af relevante ydelser og støtteformer, der dog er blevet kraftigt overgået af behovet for at kunne støtte CISUs brugere og deres partnere. Derfor har vi måttet afvise mange støtteværdige ansøgninger til CSP. Den nye engagementspulje har passeret rigtig godt ind i CISUs kernefortælling; og det har glædet CISU at se den samtale i udviklingsmiljøet om engagement, som er fulgt med denne nye pulje. Den store interesse har dog også her betydet mange afslag af støtteværdige ansøgninger.

Modaliteten for styrkelse af civilsamfundets råderum blev også lanceret i 2020 for at afbøde konsekvenserne af COVID-19-restriktioner på civilsamfundets frihedsrettigheder. Igen, har der været en stor interesse for at igangsætte indsatser, og vi har måttet afvise støtteværdige ansøgninger.

Danish Emergency Relief Fund (DERF) fik tilføjet ekstra midler for at kunne afbøde nogle af de humanitære konsekvenser ved COVID-19. CISU modtog rekord mange ansøgninger hertil og var desværre også her nødt til at afvise mange støtteværdige ansøgninger. I resten af CSP er der også kommet flere ansøgninger ind, som direkte arbejder med at afbøde konsekvenserne af COVID-19.

Der viser sig et tydeligt billede af, at de danske civilsamfundsorganisationer har søgt at løse de udfordringer, COVID-19 har bragt med sig. Det har i CISU medført et højt tempo på forvaltningen af puljer i 2020. Der blev tilføjet yderligere midler til eksisterende puljer, nye støtteformer blev søsat, og rekordmange ansøgninger blev behandlet – og desværre – alt for mange støtteværdige ansøgninger afvist grundet for få midler.

Eksisterende bevillingshavere har desuden haft brug for omstilling og klare retningslinjer for at kunne håndtere deres indsatser i en pandemitid. Det er lykkedes CISU rigtig godt at håndtere de ændringer, der har været nødvendige for bevillingshaverne for at imødekomme virkeligheden ude i verden, og bevillingshaverne har været taknemmelige for fleksibiliteten og den dialog, de har kunnet have med CISU.

Inden for kapacitetsopbygning har 2020 også været en stor læringsproces. At skulle omstille mange fysiske arrangementer til et online format har været en stejl læringskurve, men er lykkedes rigtig godt. CISU er i flere tilfælde blevet hentet ind til andres arrangementer for at understøtte deres online initiativer. Antallet af rådgivninger er igen i år steget, og CISU har, på trods af nedlukninger og omlægningen til et onlineformat, opnået en endda bedre positiv respons fra medlemsorganisationerne i 2020 end i de seneste fem år.

Det har været et usædvanligt og på mange måder hårdt år. CISU har dog også oplevet det som et positivt år, hvor medlemsorganisationerne og bevillingshaverne har vist omstillingsparathed, handling og et kæmpe ønske om at kunne understøtte de mest udsatte i verden.

CISU har lavet en særskilt rapportering omkring COVID-19 – status, læring og resultater for 2020 – som også beskriver CISUs COVID-19-håndtering i flere detaljer end i denne rapport (bilag 4).

Efter denne overordnede refleksion over året, kommer nu en analyse af resultater inden for CISUs to overordnede strategiske mål: *Folkeligt engagement og meningsfulde resultater.*

1. FOLKELIGT ENGAGEMENT OG MENINGSFULDE RESULTATER

CISU har i sin overordnede 2018-21 strategi (bilag 1) to overordnede mål; nemlig henholdsvis meningsfulde resultater og folkeligt engagement. Disse to mål vil blive analyseret nedenfor.

1.1 Meningsfulde resultater

Bevillingerne i CSP har på mangfoldig vis bidraget til folkeligt engagement og meningsfulde resultater i en lang række lande med mange forskellige tematiske fokuser.

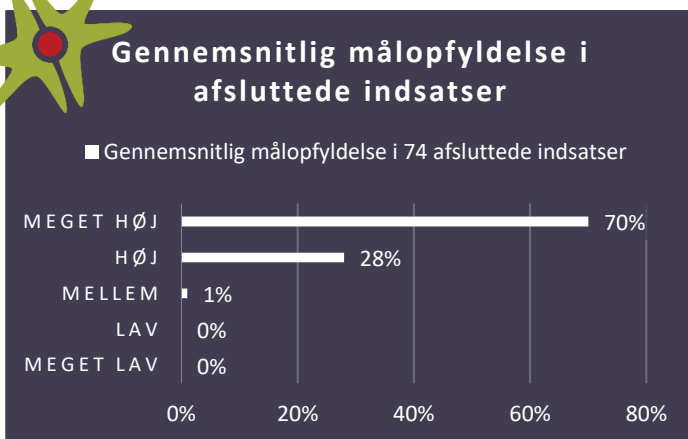
I 2020 er der indsendt 75 afsluttende rapporter på CSP.¹ Dette er en del færre afsluttede indsatser end normalt i løbet af et år, hvilket for størstedelen skyldes behovet for udsættelser af indsatser grundet COVID-19 pandemien. Billedet for 2020 ser derfor noget anderledes ud end tidligere år, også hvad angår personer nået gennem indsatserne.² Nedenfor følger en analyse af nøgletal og en tværgående opsummering af resultater fra de afsluttede indsatser fra 2020.

Personer nået gennem indsatserne	
Antal personer som har deltaget i aktiviteterne	265.166
Antal personer som er blevet påvirket af indsatsens aktiviteter	5.382.059
Totale antal personer nået gennem indsatser	5.647.225

I den afsluttende afrapportering til CISU bliver bevillingshaverne bedt om at lave en selvevaluering på i hvor høj grad, de har opnået målene for indsatsen (i procent).³

I 2020 var den gennemsnitlige målopfyldelse på 85,7 % (i 2019 lå denne på 86,9 %).⁴ Igen i år er der et lille fald i den gennemsnitlige målopfyldelse. Indsatser gennem CSP har generelt været meget påvirket af COVID-19 pandemien. Derfor må man også forvente, at flere forventede resultater ikke blev fuldt ud opnået i den sidste tid af bevillingernes gennemførelse. Det omvæltende år taget i betragtning, er CISU dog stadigvæk tilfreds med den høje målopfyldelse i indsatserne.

Gennemsnitlig målopfyldelse på 85,7 % for 2020

De 75 afsluttede indsatser rammer en bred skare af tematikker og arbejder aktivt for opfyldelse af flere af verdensmålene, som ses af nedenstående tabel. Alle bevillinger er forankret i verdensmål 17 – partnerskaber for handling. Herudover er det særligt mål 16 om fred, retfærdighed og stærke

¹ Udover disse blev der også afsluttet tre samfinansierings-indsatser og en enkelt støtte til ansøgningsproces. Disse er taget ud som outliers, fordi der ikke rapporteres på samme måde som ved de andre. De tre afsluttede programmer indgår ikke i resultater på målopfyldelse og målgruppe, men har sit eget afsnit omkring deres resultater.

² I 2019 var der 91 afsluttede indsatser med beskrivelse af resultater.

³ Målopfyldelse: 0-19 % (meget lav), 20-39 % (lav), 40-59 % (mellem), 60-79 % (høj) og 80-100 % (meget høj)

⁴ Dette gælder kun for 74 af de 75 afsluttede indsatser. Én har ikke indberettet målopfyldelse og er derfor taget ud.

institutioner, som er topscoren. Sundhed og trivsel (3), kvalitetsuddannelse (4), lighed mellem kønnene (5) og mindre ulighed (10) arbejdes der også i høj grad med. I 2020 er der ikke afsluttet nogle indsats, som har beskæftiget sig med industri, innovation og infrastruktur (9) eller livet i havet (14).

Verdensmål	Fra afsluttende rapporter i CSP, 2020
1. Afskaf fattigdom	14
2. Stop sult	15
3. Sundhed og trivsel	35
4. Kvalitetsuddannelse	24
5. Lighed mellem kønnene	31
6. Rent vand og sanitet	5
7. Bæredygtig energi	3
8. Anstændige jobs og økonomisk vækst	10
9. Industri, innovation og infrastruktur	1
10. Mindre ulighed	27
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund	10
12. Ansvarligt forbrug og produktion	10
13. Klimaindsats	13
14. Livet i havet	0
15. Livet på land	5
16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner	36
17. Partnerskaber for handling	75

Nedenstående gennemgang af bevillingernes resultater er kategoriseret efter, hvilket verdensmål de primære resultater vedrører, så hver bevilling kun beskrives under ét verdensmål, selvom de vedrører flere.

Afskaf fattigdom

Fattigdomsbekæmpelse er et underliggende fokus for stort set alle indsats. Men i 2020 har særligt én indsats skabt forandringer på området. I det nordlige Tanzania tilbyder en lokalsamfundsorganisation blandt andet entreprenørskabstræning til lokalsamfundet, hvilket blandt andet har resulteret i, at medlemmerne er gået fra ikke altid at have råd til et enkelt måltid om dagen til at have råd til 2-3 måltider om dagen.

Stop sult

Fælles for de 10 indsats, der på forskellig vis har skabt resultater med at stoppe sult, er arbejdet med at organisere og kapacitetsopbygge lokalbefolkningen i forskellige typer grupper. Dermed har omkring 16.050 personer forbedret deres landbrugsmetoder, fået mere næringsrige afgrøder, bedre vandforvaltning, mulighed for markedsafsætning. Dette har skabt potentiale for eller direkte øget indkomst og levegrundlag.

Seks af indsatsene har arbejdet direkte med at forbedre langbrugsproduktionen og den generelle sundhed gennem introduktion og fortalervirksomhed for etablering af bæredygtigt økologisk landbrug. I Østghana har man arbejdet med at diversificere produktionen og har derfor introduceret produktion af svampe, snegle og bi-opdræt, hvilket også har øget 850 farmeres indtægter. En anden har bidraget til at flygtninge i Uganda har fået adgang til jord, de kan beplante, der har sikret bedre ernæring og indkomst.

Fire indsats har arbejdet direkte med kapacitetsopbygning af farmere og lokalsamfundet til at lave fortalervirksomhed overfor *duty bearers*. Her er der skabt vigtige links til regionale, nationale og internationale aktører, og der er taget første skridt til: at kræve rettigheder i samlet flok i 30 landsbyer i Uganda; advokere for økologisk landbrugsproduktion i Bhutan; anerkendelse af rettigheder forbundet med nationale *Social Forestry Schemes* i Indonesien; evidensbaseret fortalervirksomhed med fokus på mad, ernæring og langsigtet *livelihood support* i Indien, som har ledt til, at regeringen i Vestbengalen har indført indsatsens tilgange og initiativer.

Sundhed og trivsel

Fem af indsatserne, der har skabt resultater indenfor sundhed og trivsel, er relateret til forebyggelse af ikke-smitsomme sygdomme (Non-Communicable Diseases, NCDs). To har kapacitetsopbygget og udbygget lokale organisationer til at kunne lave kampagner og gennemføre screeninger. Sundhedscentre og sundhedspersonale er blevet kapacitetsopbygget til at kunne screene og vejlede i forhold til NCD'er. Der er oprettet et regionalt netværk i Østafrika, der både har udviklet et regionalt policy-rammeverk om NCD'er samt har oprettet et regionalt forskningsforum med partnere fra ti forskningsinstitutioner. Sidst er omkring 38.000 personer blevet screenet for- og har fået vejledning i forebyggelse af NCD'er i Uganda og Burundi.

To indsatser har formået at træne over 2.000 studerende i reproduktiv sundhed og forebyggelse af ikke-smitsomme sygdomme, hvilket har bidraget til direkte dialoger med relevante ministerier om at gøre det til en del af uddannelsesinstitutionernes curriculum.

To indsatser har arbejdet for børns sundhed og forebyggelse af neonatal dødelighed i Sierra Leone og Cambodia gennem organisering og kapacitetsudvikling af sundhedskomiteer og frivillige sundhedsgrupper og sundhedspersonale i landsbyer i de to lande.

Én indsats har forbedret livet for transpersoner i Malawi gennem en holistisk tilgang til oplysning om deres rettigheder; én indsats har hjulpet omkring 7.500 palæstinensiske skolebørn til bedre tandsundhed, som har ledt til mindre fravær i skolerne; én indsats i Tanzania har gennem fortalrarbejde sikret muligheder for forebyggelse af COVID-19 for døve gennem blandt andet tegnsprogstolkning; én indsats i Zambia har sikret bedre forhold og behandling af mentalsundhedspatienter i fængsler i Zambia; og én indsats i Afghanistan har etableret formaliserede lokalsamfundsbaseerede *advocacy* grupper, som har fået kompetencerne og kapaciteterne til at rejse bekymringer overfor myndigheder relateret til adgang til sundhedsrettigheder.

Kvalitetsuddannelse

Arbejdet med kvalitetsuddannelse er blevet grebet an fra mange forskellige vinkler. Tre indsatser har skabt nye institutioner og væresteder med henblik på at samle lokalsamfundet og tilbyde forskellige uddannelsesmuligheder. Der er blevet oprettet et uafhængigt humaniorauniversitet i Belarus, et udviklingscenter i den Centralafrikanske Republik, der tilbyder håndværkeruddannelser samt et ressourcecenter i Kenya, som danner rammen om opkvalificering af marginaliserede unge i området med diplomgivende uddannelser, der kan gøre dem parate til jobs eller videregående uddannelser.

To indsatser har arbejdet med at få lavet ændringer i fokus og tilgange til undervisningen i skoler. 17 skoler samt politikere og myndigheder i Sierra Leone er blevet engagerede omkring arbejdet med SDG'erne og at få dem integreret i skolesystemet. En indsats i Zimbabwe har introduceret en praksis-læringstilgang i undervisningen i en skole, hvilket har skabt mere motivation blandt elever og lærere.

To indsatser har arbejdet direkte med at udvikle skolesystemer, der tager højde for personer med handicap. I Kenya er metoder til uddannelse af personer uden sprog blevet integreret i curriculum for specialundervisning og skal nu rulles ud i alle landets skoler. Tidligere specialskoler omkring hovedstaden i Armenien er blevet til psykologisk-pædagogiske støttecentre, og 65 almindelige skoler tilbyder nu inkluderende uddannelse for børn med handicap og specielle behov.

Sidst har 118 studenterledere i Ghana fået kompetencerne til at arbejde med organisationsopbygning af deres studenterforening, som har ledt til forbedringer i ledelse af foreningen samt bedre samarbejde og dialog med universitetsmyndigheder til at skabe links mellem universitetsverdenen og arbejdsmarkedet.

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE**Ligestilling mellem kønnene**

Fælles for alle indsatserne med resultater inden for ligestilling er, at civilsamfund har fået mere viden om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, der er blevet skubbet til normer i forhold til kønsroller og seksuel orientering, og forskellige *duty bearers* er begyndt at agere på civilsamfundets behov og ønsker.

To indsatser har haft fokus på organisatorisk kapacitetsopbygning. Et seminar med deltagelse fra kvinderettighedsorganisationer i Marokko, Tunesien, Egypten, Palæstina og Libanon har resulteret i mere viden, handleplaner for at arbejde med normer og etableringen af et stærkt netværk for at samarbejde på tværs. Den anden indsats har kapacitetsopbygget et nicaraguansk kvindenetværk og har på baggrund af et besøg i Danmark igangsat en række aktiviteter, der skal styrke arbejdet med at fremme piger og kvinders rettigheder i Nicaragua.

Oplysning har været gennemgående for de fleste indsatser, men tre stikker ud. I Ghana er piger blevet styrket og motiveret til aktivt at diskutere kønsroller og er nået ud gennem radio og sociale medier omkring pigers rettigheder og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. I Egypten har 230 unge undervist 224 andre unge i stereotype forestillinger om kvinder og mænds roller i samfundet, *Gender Based Violence*, seksuelle krænkelser og vold i hjemmet, hvilket har bidraget til, at flere skoler gerne vil samarbejde om at få samme undervisning.

Tre indsatser viser tydelige resultater i forhold til at skabe holdnings- og adfærdsændringer i samfundet. I Mozambique er låne/sparegrupper bestående af kvinder blevet udvidet, opfattelser af kønsroller mellem mænd og kvinder har ændret sig, og kvinder er i højere grad beslutningstagere og i nogle tilfælde lokale ledere i lokale *Natural Resource Management Committees*. Gennem en anden indsats har 75 % af Masai befolkningen i Engaresero i Tanzania fået viden om *Female Genital Mutilation (FGM)*, befolkningen accepterer, at unge Masai piger ikke behøver at blive omskåret, og de ældre ledere vil ikke tvinge nogen fra deres klan til at blive omskåret. Gennem innovative undervisningsmetoder i Kenya er der desuden skabt et rum og fælles sprog for interessenter (herunder unge) til at diskutere sensitive emner inden for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

Fire indsatser i Malawi, Uganda og Etiopien har arbejdet direkte med forebyggelse og ordentlig behandling af personer med HIV samt LGBTQ+ personer. Indsatserne er nået langt gennem oplysning, rådgivning og fortalrarbejde med sundhedsmyndigheder og -udbydere, samt religiøse og traditionelle ledere. De er bl.a. nået ud til 3.159 mænd, der har sex med mænd, 4.230 migrantarbejdere, 800 LGBTQ+ personer og 1.200 udsatte gravide kvinder og deres partnere, som alle på forskellige måder har fået mere viden og bedre sundhedsbehandling.

6 RENT VAND
OG SANITET**Rent vand og sanitet**

En lille indsats i Zimbabwe har bidraget til, at partnere og interessenter har fået en bedre forståelse for behovet for tættere samarbejde mellem de mange interessenter i WASH. Det har nu lagt fundamentet for et tættere og mere retvisende arbejde fremover.

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST**Anstændige jobs**

Der er tre indsatser, som har arbejdet med at skabe grundlaget for at sikre anstændige jobs til unge i Sierra Leone, unge med handicap i Kirgisistan samt for arbejdere i Belarus. I Sierra Leone har unge drenge fået forståelse for deres rettigheder og bedre forudsætninger for at undgå fattigdom ved at blive i skolen og gennem tillærte nye kompetencer. Gennem *vocational training* for unge med handicap og lokal mobilisering og kapacitetsopbygning af NGOer til at lave fortalrarbejde for bedre inklusion af personer med handicap, har indsatsen i Kirgisistan bidraget til en større forståelse for og interesse i inklusion af personer med handicap som en bæredygtig løsning. I Belarus er to fagforeninger blevet kapacitetsopbygget, hvilket har resulteret i, at de kan advokere for arbejdernes rettigheder på trods af alvorlige angreb fra regimet. Deres juridiske tjenester er mere professionelle, og de når ud til flere arbejdere; der er sket et kvalitetsløft i uddannelsesaktiviteter, og der er skabt en ny generation af fagforeningsaktivister og ledere, herunder kvinder.

10

Mindre ulighed

Mere end en tredjedel af indsatserne har reelt arbejdet med at skabe mindre ulighed. Disse seks indsatser har på meget forskellige måder skabt resultater, der på forskellige vis bidrager til mere lighed.

I Ghana har man arbejdet med at skabe mere viden og handling i forhold til opnåelse af verdensmålene. Gennem SDG-skoleklubber og organisationer ledet af unge, har unge fået et indgående kendskab til SDG'erne, og hvordan de kan integreres i lokalsamfundet, og har implementeret projekter direkte relateret til målene. I Somaliland har en indsats organiseret børn og unge – særligt piger – til at lave gadeidræt og derigennem blive *empowered* som unge mennesker og til at kunne tackle forskellige sociale problemstillinger.

To indsatser har arbejdet direkte med at kapacitetsopbygge lokalbefolkningen til at kræve deres rettigheder overfor *duty bearers*. I Hohoe distriktet i Ghana er kvinder blevet mobiliseret til at få mere viden om deres rettigheder med særligt fokus på rettigheder i forbindelse med ægtefællers død. Den lokale befolkning i det nordlige Mozambique er begyndt at kræve deres rettigheder overfor regeringen og udvindingsindustrien, hvilket bl.a. har resulteret i, at nogle lokalsamfund, som lovgivningen tilsiger, modtager midler fra de profiler, som virksomhederne modtager ved udvinding af naturressourcer.

To indsatser har skabt resultater i forhold til at skabe fundament for at minimere stigma, diskrimination og skabe bedre forhold for personer med handicap i Sierra Leone og Kenya. Dette er sket gennem kapacitetsopbygning og samling af 10 ungeambassadører, som sammen arbejder på at sikre bedre forhold og eliminere stigma og diskrimination mod piger med handicap i Kenya. I Kenema i Sierra Leone er en handicaporganisation blevet styrket og har opnået stor respekt fra befolkningen og relevante aktører, hvilket giver dem fundamentet for at skabe bedre forhold, uddannelse og potentielle jobs for personer med handicap.

11

Bæredygtige byer og lokalsamfund

Flere indsatser har arbejdet med at skabe gode og bæredygtige lokalsamfund, men særligt to er bemærkelsesværdige her. Børn og unge fra udsatte lokalsamfund i Accra i Ghana har fået adgang til sport, faciliteter og herigennem fået skabt nye relationer. Samtidig er deres viden blevet udvidet omkring egne rettigheder og rolle i samfundet, og de har fået flere muligheder gennem træning i *life skills* og nye netværk. Gennem en indsats i Sierra Leone har 100 unge øget deres kapacitet som aktive medborgere, der tager en ledende rolle i lokalsamfundsudvikling ved deltagelse i beslutningsprocesser samt projekter til etablering af offentlige rum. Dette har ledt til, at mere end 1.000 unge mennesker har fået adgang til sikre og inkluderende offentlige rum i deres lokalsamfund og synet på unge som aktive medborgere er ændret til det positive fra lokale *duty bearers*.

12

Ansvarligt forbrug og produktion

De to indsatser, der primært har skabt resultater inden for ansvarligt forbrug og produktion, har generelt arbejdet med at oplyse for derigennem at skabe grundlag for adfærdsændringer. Gennem oplysning og organisering i komiteer bestående af bønder samt udviklingen af regulativer på nationalt plan, er der indført bedre indsamling og afsætning af brugt pesticidemballage i Bolivia. Med fokus på oplysning i skoler i Soroti distriktet i Uganda har man arbejdet med at skabe adfærdsændringer i forhold til korrekt affaldshåndtering, miljøvenlig madlavning og træplantning for dermed at beskytte mod miljønedbrydning.

13

Klimaindsats

Flere indsatser afsluttet i 2020 har haft resultater inden for klima, men særligt to kan fremhæves. Omkring 3.200 personer i Senegal har forbedret deres fødevarerikkerhed og ernæring, og har fået bedre forståelse for klimaforandringer, årsagerne dertil, effekterne af forandringerne samt mulige afbødningsstrategier. Baseret på en strategi for at skabe resiliens for økologisk landbrug i lyset af klimaforandringer, er mere end 1.200 landbrugsfamilier i 10 landsbyer i Tanzania blevet organiseret i 58 *Family Farmer Learning Groups* (FFLG), som har

fået kapaciteterne til at implementere bæredygtige klimavenlige økologiske landbrugsmetoder. Metoden er blevet brugt i fortalervirksomhed for småbønder og anerkendelsen af økologiske landbrugsmetoder som en bæredygtig måde at skabe resiliens mod klimaforandringer.

15

Livet på land

Tre indsats kan vise fine resultater i forhold til at skabe bæredygtige økosystemer på land gennem styrkelse af civilsamfund til at passe på naturen og at kræve deres rettigheder som borgere. I Nepal er skovafhængige samfund blevet kapacitetsopbygget og har indsamlet dokumentation, der skal til for, at lokalsamfundene kan få en skovcertificering og dermed muligheder for socioøkonomiske fordele for lokalsamfundene. I Bolivia er der oprettet en økoturismekomité bestående af repræsentanter fra civilsamfundet og myndigheder, som har skabt et fundament for at udbrede økoturisme, som vil bidrage til at forbedre folks livskvalitet, men også vil sikre forsvarligt forbrug af naturressourcer. Sidst har en anden indsats i Bolivia bidraget til, at forståelse af, uddannelse i, og integrering af økosystemer er blevet en del af 30 skolers undervisning i i tre landsbyer, og metoderne udviklet her er blevet integreret i en lærerskole i landet.

16

Fred, retfærdighed og stærke institutioner

Mål 16 er også et af de mål, som i hvert fald halvdelen af bevillingshaverne angiver de arbejder med. Det skyldes, at de for det meste har en grad af fortalervirksomhed med i deres indsats, som skal være med til at skabe varige forbedringer.

To indsats har arbejdet mod udnyttelse og vold overfor børn i Nicaragua og Filippinerne. 800 unge er blevet organiseret i et netværk og en bevægelse, som har organiseret yderligere 50.000 personer til at deltage i og drive aktiviteter for at ændre den institutionaliserede voldskultur mod børn i Nicaragua, heriblandt implementeringen af en rapporteringsapp. I Filippinerne er viden om *Online Sexual Exploitation* forøget blandt børn og familier og samarbejdet mellem lokale myndigheder og civilsamfundsaktører har forbedret de juridiske systemer og rapportering af sager samt styrket kapaciteten hos lokale civilsamfundsaktører til at kunne vurdere, rehabiliter og sikkert reintegrere OSEC-ofre.

Seks indsats har haft unge som omdrejningspunkt – både i forhold til at skabe bedre forhold for dem selv, men også at organisere unge for at skabe stærke unge, som har kompetencerne til at vise vejen for generelle forandringer i civilsamfundet i fremtiden. I Nepal og Albanien er der oprettet forskellige platforme for at unge kan debattere og skabe fællesskaber omkring at forbedre forhold for unge. I seks byer i Honduras er 195 unge blevet stærke ledere, og der er gennemført en omfattende ungeundersøgelse omkring vold. Gennem sport har en indsats organiseret lokalsamfund i Ghana, og unge har fået kompetencerne til at være lokale ledere og drivkraft til at diskutere udfordringer i lokalsamfundet, indgå i beslutningsprocesser og påvirke videreudviklingen af lokalsamfundet. To indsats har mobiliseret, organiseret og samlet unge til direkte at gå i dialog med *duty bearers*. I Uganda har dette resulteret i flere tilfælde, hvor de unges projekter er kommet på kommunernes budgetter. I Sydafrika kan de unge nu identificere de sociale udfordringer, som påvirker dem, udvikle planer for at adressere dem og har skabt relevante forbindelser til private, offentlige og civilsamfundssektorer for at løse dem.

I Østafrika er der opbygget et netværk af organisationer, hvilket har skabt fundamentet for at samarbejde gennem fortalervirksomhed for en levende græsrodkultur. I Filippinerne er der oprettet et konsortium af organisationer, som fælles har opbygget deres kapaciteter i forhold til organisering af lokalsamfund, kompleksiteten af forhold for *Internally Displaced People* samt fortalervirksomhed. I to distrikter i Nepal har landsbykomiteer fået kapaciteterne til at kunne holde lokale serviceudbydere ansvarlige, som har resulteret i forbedringer i kvaliteten af services fx i sundhed, uddannelse, og landbrug.

1.2 Programmernes resultater

Tre organisationer afsluttede deres program i 2020.⁵ De dækker flere forskellige verdensmål og har skabt signifikante resultater i ti lande i Latinamerika, Afrika og Asien.

Et af programmerne har bidraget til at reducere klimaforandringer gennem reduktions- og tilpasningsstrategier for landbruget i Honduras og Bolivia. Her har 897 personer draget fordel af agro-skovbrug og ikke-skovprodukter, og der er skabt 165 nye jobs. Programmet har støttet en alliance, som repræsenterer 620.000 oprindelige folk i Nicaragua, til at styrke deres stemme og kæmpe for deres rettigheder til land og overlevelse. I Panama har de støttet oprindelige folk til at kræve deres ret til anerkendelse, land og skov. Herudover er fattige lokalsamfund i Etiopien styrket i bæredygtige kaffe-værdikæder.

Et andet af programmerne har skabt resultater i forhold til at etablere økoskoler i Tanzania og Uganda. De er nået ud til 244 skoler, omkring 116.000 studerende og 26.000 lokalsamfundsmedlemmer. 801 lærere og undervisere kan efter indsatsen anvende aktionsbaseret læringsmetoder, og alle skolerne har etableret mikroprojekter, der bidrager til skolernes indkomst og læring.

Det sidste program, der blev afsluttet i 2020, nåede ud til mellem 40.000 og 50.000 personer gennem lokale mikroprojekter og arbejde gennem landsby-baserede komiteer og foreninger. I Kenya blev 80 *community groups* organiseret og fik lavet udkast til 15 *Community Climate Adaptation Action Plans*. Repræsentanter fra civilsamfundet deltog i offentlige høringer relateret til debatter omkring årlige budgetter og prioriteringer. I Mozambique er medlemskabet af 15 *Natural Resource Management Committees* steget med 87 % og repræsentanter i styrende organer er steget fra 69 til 150 på de tre år.

1.3 Partnerskaber for handling

Mål 17 er gennemgående for alle indsatser, da bevillinger under Civilsamfundspuljen har stærkt fokus på partnerskaber mellem civilsamsfundsorganisationer og med andre relevante aktører på lokale, regionale og internationale niveauer. Nedenstående (og ovenstående) analyse viser tydeligt, at organisationer samarbejder med andre aktører for at fremme medlemmers og målgruppers rettigheder samt engagere sig i demokratiske processer og holde beslutningstagere ansvarlige.

Igennem indsatserne er partnerskaber blevet kickstartet, afprøvet, konsolideret og i de fleste tilfælde styrket, således at der er ønsker og ofte planer om, at partnerskaberne skal fortsætte.

1.3.1 Styrkelse af partnerskaber gennem indsatser

Det fremgår af størstedelen af indsatserne, at deling af viden og erfaringer kan være kapacitetsopbyggende og styrkende for et partnerskab i sig selv. Flere partnere har arbejdet på at forbedre deres kommunikation og dermed opnået en tættere dialog og struktur på samarbejdet. Kommunikation internt i en lokal partnerorganisation og med deres målgrupper har også været i fokus i en indsats, hvilket har skabt meget mere tillid mellem ansatte, frivillige og målgrupper.

Et par bevillingshavere nævner desuden, at diskussioner med partneren om lokale forhold har skabt en fælles forståelse for udfordringerne lokalt og herigennem skabt et strategisk fokus for partnerskabet og har styrket solidariteten imellem dem. Tre indsatser nævner, at den danske organisation har lært at give mere slip, at bruge partnerens lokale kendskab endnu mere aktivt, og at overlade det primære ansvar for implementeringen af indsatsen til den lokale partner, hvilket både har styrket forholdet mellem partnerne og implementeringen.

⁵ Programmernes rapporteringsformater er anderledes end i resten af Civilsamfundspuljen og indgår derfor ikke i målopfyldelse og målgruppeopgørelserne.

1.3.2 Projekt- og finansiel styring og ansvarlighed

Implementering af indsatser er på alle måder kapacitetsopbyggende i sig selv, men ni bevillingshavere nævner specifikt udvikling i forhold til projekt- og finansiel styring og ansvarlighed. Dette eksempelvis i forhold til at få bedre indsigt i donorkrav, indføring af dobbelt bogføringssystem, bedre rapporteringer på *outcome* niveau, tilslutning til *Core Humanitarian Standards*, integrering af en klagemekanisme og initiativer for at skabe mere transparens. En enkelt bevillingshaver nævner blandt andet, at dette er sket ved hjælp fra CISUs *Accountability Dialogue Tool* og Mango's sundhedstjeks. Denne form for kapacitetsopbygning har for flere haft den effekt, at de er blevet væsentlig mere attraktive i forhold til at tiltrække anden finansiering.

1.3.3 Organisatorisk styrkelse og legitimitet overfor målgruppen

Mange af indsatserne har målgrupperne i fokus med henblik på at mobilisere, organisere og styrke dem til at kunne kræve deres rettigheder. Derfor beretter 12 bevillingshavere, hvordan de målgrupper/civilsamfund, de har arbejdet med, er nået bredere ud til *duty bearers*, og dermed forsøger at skabe bedre forhold for dem selv. Det er særligt gennem organisering, støtte og kapacitetsopbygning af lokalsamfund og/eller grupper, at legitimiteten til den lokale partner vinder frem. Anerkendelsen af deres rettigheder og viljen til at støtte dem til at kræve deres rettigheder har en signifikant betydning for målgruppens motivation og syn på de lokale partnere. Dette nævnes også af en enkelt bevillingshaver, som en afgørende faktor for organisationens egen motivation.

Støtten til målgrupperne og samarbejdet og dialogen med forskellige typer af *duty bearers* har for mange partnerorganisationer også bevirket, at synet på dem har ændret sig. De bliver i højere grad inviteret med i beslutningsprocesser, hvilket er legitimerende i sig selv. Herudover nævner enkelte, at de lokale partnere er blevet styrket i forhold til at fundraise og styrke deres organisatoriske resiliens.

1.3.4 Fagligt specifikke kompetencer

16 bevillingshavere fremhæver, at de gennem indsatser har fået væsentlig mere fagligt specifikke kompetencer. To bevillingshavere har fået opbygget deres kompetencer i forhold til at arbejde med biodiversitet og at skabe bæredygtige forhold for lokalsamfund, som på forskellige måder er afhængige af skoven og naturen. Seks bevillingshavere er blevet styrket i forhold til bæredygtigt, klimavenligt landbrug, økologi, agro-landbrug, og at skabe bedre levevilkår for farmere gennem produktion og salg af varer. De resterende er blevet dygtigere til at arbejde med inddragende undervisningsmetoder, at engagere børn og unge og deres forældre gennem sport, lokalisering af verdensmålene, forebyggelse af online seksuel udnyttelse af børn, EU-integrationsprocesser, juridisk støtte til fagforeningsmedlemmer, mental sundhed for fængselsindsatte samt at arbejde retighedsorienteret.

1.3.5 De fysiske besøg betyder noget for partnerskabet

Syv bevillingshavere omtaler på forskellige måder, hvordan fysiske møder har haft en positiv betydning for partnerskabet. De nævner, at de personlige relationer og tillid udvikler sig bedst gennem fysiske møder. Der bliver plads til endnu flere faglige diskussioner og erfaringsudveksling, og muligheder for at udrydde misforståelser og finde et fælles fodslag for partnerskabet. Som én påpeger: *"Sammen er vi bedst, vi har lettere ved sammen at opnå indflydelse til at bekæmpe fattigdom og ulighed"*. En enkelt bevillingshaver fremhæver dog også, at online kommunikation og samarbejdet på distancen har bragt dem tættere sammen.

1.4 Styrkelse af partneres profil og rolle som civilsamfundsaktører

I indsatser over 2 mio. er der et yderligere krav om, at partnerne er opsøgende, mobiliserende og samarbejdende med det omgivende samfund og andre aktører. På denne måde styrkes partnernes adgang til ressourcer og finansiering, og effekten og bæredygtigheden af alle deres indsatser forstærkes. Der er tydeligt, at bevillingshavere er gode til at finde og arbejde med mange relevante aktører i forhold til deres indsatser. Der arbejdes ikke isoleret, og der er mange eksempler på etableret potentiale for, såvel som etablering af konkrete

samarbejder eller partnerskaber gennem indsatserne. Dette er i høj grad gældende for relevante myndigheder og offentlige institutioner, uddannelsesinstitutioner og forskningscentre, andre CSO'er og NGO'er, virksomheder og nationale, regionale og internationale netværk.

At samarbejde bredt skaber mere synlighed for organisationerne, og flere nævner, at det har skabt større legitimitet ikke mindst overfor målgruppen, men også vigtige *duty bearers*. Det har i mange tilfælde betydet, at de har haft en større stemme og dermed kan påvirke i den rigtige retning. Det har blandt andet resulteret i bedre muligheder for at gennemføre indsatser gnidningsfrit, deling af viden og erfaringer, der kan styrke indsatserne, afprøvning og feedback på metoder og tilgange, adgang til finansielle muligheder og generel støtte til de lokale organisationers arbejde samt adgang og inputs til politikker og beslutningsprocesser og dermed påvirkning af forhold for indsatsernes målgrupper. At kapacitetsopbygge og sætte lokalsamfund i forbindelse med disse aktører har desuden betydet større støtte til at løse deres problemstillinger og dermed have en direkte stemme overfor *duty bearers*.

1.4.1 Mere samarbejde og styrkelse af de danske organisationer

De danske organisationer er blevet styrket på flere forskellige måder. Indsatserne har været kickstartende for omstruktureringer, bedre procedurer, rekruttering, organisering og engagement af frivillige. Én dansk CSO har også tillært sig nye metoder fra deres partnere, som de direkte anvender i deres andet arbejde i organisationen; en anden har fået indgående information omkring situationen med en virksomhed i Mozambique, som overtræder lokalbefolkningens rettigheder, for dermed at lægge pres på danske pensionskasser, som investerer i virksomheden.

For stort set alle indsatser nævnes det, at særligt de danske organisationer lærer utroligt meget om konteksten, de lokale partnere arbejder i, og får en bedre forståelse for de forhold, deres målgrupper lever under. Kulturel indsigt og forståelse spiller derfor en stor rolle og er i høj grad med til styrke partnerskaberne.

Indsatserne har også været fordrende for, at de danske organisationer har opsøgt andre samarbejder og netværk til at understøtte deres eget og deres partners arbejde med indsatsen. Dette har for to organisationer betydet større tilslutning af nye frivillige og generelt et større engagement hos medlemmer. Partnerskaberne og den indsats, der bliver lavet lokalt, er med til at synliggøre de danske organisationer og dermed stimulere deres netværk og samarbejdsflader. Her kan eksempelvis nævnes konkrete samarbejder med syv virksomheder for én organisation, med Rigshospitalet og Københavns Universitet, med designere som donerer deres overskudslager til at blive solgt i Sydafrika, andre CSO'er og uddannelsesinstitutioner, og en virksomhed, som er taget med den danske organisation med på en *fact finding mission*. Herudover har en anden organisation afholdt et netværksmøde for organisationer, der arbejder i Nepal med skovbrug og økosystemer.

1.5 Det folkelige engagement i Danmark

Det folkelige engagement i udviklingssamarbejdet både i Danmark og resten af verdenen er ikke noget nyt, hverken for CISU, CSP eller CISUs medlemsorganisationer og bevillingshavere. Men i 2020 blev det muligt at støtte dette område med lanceringen af Engagementspuljen og dertilhørende kapacitetsydelse.

Den verdensomspændende krise og de nye muligheder for *funding*, der opstod i 2020, har vist, at det danske civilsamfund er ivrig efter at oplyse om – og engagere sig i – at løse globale udfordringer. Det, at antallet af modtagne ansøgninger til CISUs forskellige puljer er steget med 42 % i løbet af 2020, er blot ét eksempel på de danske CSO'ers store engagement i udviklingssamarbejdet.

Ansøgningen om midler fra Engagementspuljen og deltagerantallet på arrangementer relateret til folkeligt engagement har indtil videre vist, at der virkelig er et ønske om at booste engagementet i og omkring organisationerne og deres partners arbejde, men at det kan være svært at finde ressourcerne til at understøtte dette.

Engagementsbevillingerne viser, at der ofte bliver prioriteret at komme ud til andre typer af målgrupper, end hvad organisationerne er vant til at arbejde med, men dette kræver en ekstra indsats. Derfor falder engagementspuljen også på et tørt sted. Behovet for de midler, som engagementspuljen kan tilbyde, blev desuden understøttet gennem CISUs medlemsundersøgelse, som blev afsluttet i begyndelsen af 2021 (bilag 5). Til spørgsmålet om, hvad der skal til for at engagere flere danskere i udviklingssamarbejdet, svarede rigtig mange organisationer, at det er vigtigt med flere midler til engagementsarbejdet:

- **115 organisationer svarede: Flere midler til at få samarbejdspartnere på besøg i Danmark.⁶**
- **100 organisationer svarede: Flere lønmidler til engagements-indsatser**
- **93 organisationer svarede: flere midler til aktiviteter i Danmark.**

CISU har gennem forskellige arrangementer og medlemsundersøgelsen fået indblik i, hvad der optager de danske civilsamfundsorganisationer, når vi taler om engagement. Her stikker særligt tre læringspunkter ud:

- 1. Det mellemmenneskelige møde i fokus og det personlige engagement som katalysator for at engagere andre**
- 2. Interesse for de psykologiske og sociale faktorer bag motivation, engagement og frivillighed**
- 3. Engagement er for engagementets og ikke pengenes skyld**

Som CISUs medlemsundersøgelse i 2019 (bilag 7) også viste, så betyder mødet mellem mennesker utrolig meget for både at skabe, nære og bibeholde engagementet – og her særligt det fysiske møde. *”Intet erstatter mødet mellem mennesker, når det kommer til engagement”*, som en deltager på CISUs engagementskonference i 2020 udtrykte det. Her kommer organisationer ofte til kort, når der skal findes midler til dette. CISU har haft bæredygtighedspsykologen Simon Elsborg Nygaard med til flere arrangementer i løbet af 2020, som har givet sit bud på de psykologiske og sociale faktorer bag motivation, engagement og frivillighed. Med de håndgribelige værktøjer, der er blevet præsenteret, har det skabt stor interesse blandt organisationerne i at arbejde fokuseret på at booste disse forskellige faktorer for dermed at kunne skabe mere engagement. CISU lærte desuden, at der blandt CISUs medlemsorganisationer er en stærk tendens til at adskille engagement og fundraising. Man ønsker at engagere flere for sagens skyld og ikke for at sikre økonomien i foreningen. Engagemnetet er for engagementets og ikke pengenes skyld. Dette uddybes i læringsrapporten udarbejdet efter CISUs konference i november 2020 om, hvordan vi engagerer flere borgere i arbejdet for en bedre verden (bilag 8).

Danske civilsamfundsorganisationer virker til at være kommet nogenlunde godt igennem COVID-19-krisen. Men europæisk forskning, som CISU har deltaget i, viser, at der er generelle bekymringer omkring fastholdelsen af motivationen blandt for eksempel frivillige (læs mere om resultaterne i bilag 4 og 9). De fysiske møder mellem partnere bidrager i høj grad til motivationen. Da dette for tiden ikke er lige så muligt, frygter mange, at deres organisationer vil komme til at kunne mærke det på engagementet. Derfor er det fortsat vigtigt, at CISU understøtter medlemsorganisationer og bevillingshavere til at genstarte engagementet post COVID-19.

⁶ Der er mange eksempler i undersøgelserne fra 2019 (bilag 7) og 2021 (bilag 5) på, hvorfor ’mødet mellem mennesker’ er så vigtigt.

2. UDVIKLINGSSAMARBEJDE

Inden for CISUs indsatsområde om Udviklingssamarbejde arbejdes der for, at CISU agerer som en medlemsbaseret platform og identificerer og formidler nye tendenser inden for udviklingssamarbejde. Herudover arbejdes der for, at medlemsorganisationer indgår i dialog med hinanden og andre aktører og samarbejder om humanitær og langsigtet udvikling og i situationer med begrænsninger i civilsamfundets råderum (se mere i resultatrammeverk, bilag 3, under *outputs* og *outcomes*).

2.1 CISU som en medlemsbaseret platform

CISUs forbindelse til sine medlemsorganisationer har været udfordret i 2020 på grund af COVID-19-pandemien. Den planlagte medlemsdialog er udskudt, der blev ikke holdt status- og dialogmøder, og der var generelt færre fysiske arrangementer, hvor meget af dialogen mellem CISU og medlemsorganisationerne foregår.

Generalforsamlingen og CISUs 25-års jubilæum blev udskudt i foråret og blev endeligt afholdt online i september. 104 deltog i selve generalforsamlingen og 112 til jubilæumsdelen. På trods af det nye format, gik generalforsamlingen rigtig godt, og der var positiv respons fra deltagerne.

Der var i alt fire høringsprocesser i forbindelse med retningslinjer til forskellige puljer, hvor medlemsorganisationer og brugere kom med værdifulde inputs (CSP, Engagementspuljen, Styrkelse af Civilsamfundets Råderum og Programmodaliteten). Ved flere af processerne har der desværre været korte høringsfrister grundet politiske prioritering af, at midlerne hurtigt skulle omsættes. Dette har flere af organisationerne påpeget som et problem, idet det for mange tager tid at udforme høringssvar og mange arbejder frivilligt. CISU vil fremover gøre alt, hvad vi kan for, at høringsprocesserne ikke bliver for presset, så der også sikres god kvalitet og relevans af puljernes retningslinjer.

Herudover havde CISU arrangementer, der gav introduktion til CISUs respektive puljer og nye retningslinjer samt til det nye databasesystem 'Vores CISU' (12 arrangementer i alt). Dette gav mulighed for, at medlemsorganisationer og brugere kunne stille spørgsmål og gå i dialog med CISU. Sidst deltog en række medlemsorganisationer også i et dialogmøde med konsulenterne, der gennemførte reviewet af CISU. Dette gav værdifuld indsigt i organisationernes syn og tilfredshed med CISU. Som noget nyt er der desuden oprettet en mulighed på hjemmesiden for løbende at kunne komme med ønsker til kurser og arrangementer.

2.2 Samarbejde med danske og internationale aktører

CISU har i 2020 fortsat sit samarbejde med en række danske og internationale aktører, hvoraf flere samarbejder er blevet yderligere forstærket. Der har været en del dialog og samarbejds møder med *West African Institute for Civil Society* (WACSI) med fokus på at høre deres perspektiv og inputs omkring skabelse af organisatorisk resiliens, lokalisering og *shifting the power*-dagsordenen. Alle tematikker er i fokus for CISU i relation til udvikling af kurser og arrangementer samt i en bredere forstand. Dette arbejde fortsættes i 2021. Herudover har CISU og WACSI indgået en aftale om at inddrage WACSI's egne og eksterne konsulenter i nogle af CISUs tilsyn. Aftalen beror på, at vi kan bruge WACSI, som kontaktperson og kvalitetssikring af tilsynsprocesser gennemført af lokale konsulenter. De første to tilsyn er lavet i begyndelsen af 2021 i Ghana. CISU arbejder videre med at identificere andre regionale 'hubs' til at kunne understøtte CISUs tilsynsforpligtelse.

Internationalt har der i 2020 været en løbende dialog med CIVICUS i forhold til at anvende deres *Monitor – Tracking Civic Space* til at blive en del af CISUs verdenskort med henblik på at formidle yderligere viden om verden og med særligt fokus på civilsamfundets råderum. CISU er stadig medlem af *Global Network for Disaster Reduction*, som har givet inspiration til CISUs viden om *cash-based programming* samt håndtering af kriser.

CISU er en del af et europæisk netværk af lignende organisationer, som arbejder med kapacitetsopbygning og forvaltning af midler til mindre civilsamfundsorganisationer, der arbejder med udviklingssamarbejde. I 2020 har netværket arbejdet på at etablere en række arbejdsgrupper, hvor CISU deltager i grupper med fokus på kapacitetsopbygning og forskning samt deltaget i et forskningsprojekt omkring COVID-19. Projektet viste, at 88 % af de deltagende organisationer⁷ var blevet påvirket af COVID-19 pandemien, og at 52 % startede nye aktiviteter specifikt relateret til pandemien. De danske CSO'er har generelt klaret sig bedre igennem krisen end de europæiske, da danske organisationer generelt har flere ansatte og frivillige per organisation, og de er mindre afhængige af fundraising-aktiviteter og dermed har mere stabile og ofte højere budgetter. Rapporten understøtter også CISUs erfaringer med, at COVID-19 har bidraget til at give lokale partnere mere ansvar og dermed ejerskab. Man kan læse rapporten i bilag 9 og CISUs egen analyse i bilag 4.

I en dansk kontekst har der været et godt samarbejde på tværs af puljeorganisationerne. Dette både i forhold til politiske forhold og generelle forhold, men særligt for 2020 var der et meget tæt samarbejde omkring COVID-19 håndtering. Flere møder blev holdt på tværs for at diskutere eksempelvis, hvordan krisen skulle håndteres i forhold til kørende bevillinger, nye bevillinger og hvordan man kunne gå i dialog med bevillingshavere, kapacitetsydere. Ydermere, har der været tre møder i MEL-netværket for puljerne med fokus på at videreudvikle metoder til at kunne monitorere og evaluere som puljeorganisationer.

Tre af CISUs ansatte har indgået i de forskellige referencegrupper for evalueringen af UMs civilsamfundspolitik. CISU har bidraget med viden og har stillet op til interviews samt sikret, at medlemsorganisationer blev inddraget i evalueringerne.

Det er vigtigt for CISU at være en del af dansk og internationalt samarbejde, at kunne trække på andres erfaringer og få direkte inputs om relevante tematikker fra andre, som CISU kan videreudvikle på til medlemsorganisationerne og andre brugere. 2020 har været et givende år på den front, og det har givet gode grundlag for fortsatte nationale og internationale samarbejder.

2.3 Overgangen mellem langsigtet udvikling og humanitært arbejde

Ud af 305 indsendte ansøgninger i 2020 foregik 24 % i en skrøbelig kontekst. Dette er en markant stigning i antal og andel af ansøgninger til skrøbelige kontekster. Dette skyldes tydeligvis både COVID-19 pandemien samt muligheden for at lave indsatser med fokus på at styrke civilsamfunds råderum.

2.3.1 COVID-19 fokuserede indsatser

I 2020 fokuserede CISU på forskellige måder på at understøtte udfordringerne og konsekvenserne af COVID-19 i partnerlandene. Dette gennem fleksibilitet i forhold til at kunne lave ændringer i indsatser og målrette dele af aktiviteter til håndteringen af COVID-19 og den krise, det bragte med sig.

I slutningen af 2020 oprettede CISU i samarbejde med UM en støttemodalitet til CSP omkring styrkelse af civilsamfundets råderum set i lyset af COVID-19-pandemien. I slutningen af 2020 var der bevilget 20 indsatser på samlet ca. 13 mio. kr. Ansøgerfeltet var bredt og med forskellige målgrupper. Unge er en tilbagevendende målgruppe, ligeledes er arbejdet med at styrke oprindelige folks rettigheder en ofte set tematik. En del indsatser er baseret på *peer-to-peer*-indsatser, og tilgange består ofte af en sammenhæng mellem kapacitetsudvikling, strategiske ydelser og fortalervirksomhed. Blandt de bevilgede indsatser indgår både langvarige partnerskaber med klassiske CSO'er, men der er også indsatser, der bevidst arbejder med at organisere og styrke bevægelser, eksempelvis blandt unge udsatte og styrkelse af koordination og rapportering i en international miljøbevægelse.

⁷ De deltagende organisationer består af medlemmer i de respektive europæiske organisationer i netværket.

Der blev givet syv bevillinger fra CSP med fokus på konsekvenserne af COVID-19; tre små indsatser og fire medborgerindsatser. Disse fokuserer på kapacitetsopbygning af en række lokale CSO'er til at håndtere COVID-19 krisen i Sydafrika, sikring af fortsat uddannelse til piger i Nordghana og sikre tegnsprogstolkning i forbindelse med oplysning om forebyggelse i Tanzania. Herudover er der bevilget tre indsatser i Indonesien med fokus på at skabe resiliens i forhold til sundhedsrisici forårsaget af COVID-19, miljø og menneskelig adfærd samt sikring af *livelihoods*, som er særligt truet under COVID-19.

Herudover bidrog UM i maj 2020 med 25 mio. kr. til DERF til COVID-19 respons, som blev fordelt på 28 bevillinger til 15 forskellige lande (disse midler er særskilt rapporteret).

COVID-19 relaterede indsatser	Godkendte bevillinger	Beløb
DERF	28	25.145.255
Styrkelse af råderum	20	13.098.827
Små Indsatser	3	275.704
Medborgerindsatser	4 ⁸	1.697.876
<i>Total</i>	55	40.217.662

2.4 Udviklingsamarbejde: læring fra 2020

I den krisesituation CISU, medlemsorganisationerne, bevillingshavere og partnerorganisationer stod overfor i 2020, lærte CISU vigtigheden af at være hurtig og tydelig i kommunikationen om rammer og muligheder for både bevillingshavere og indsatserne. Synlighed og fleksibilitet er med til at indsatserne kan blive mest meningsfulde. Dette er selvfølgelig særligt vigtigt i en så stor omvæltningstid, som 2020 var, men det gælder også generelt. Det er blevet tydeligt, at ikke alle bevillingshavere er klar over mulighederne for at lave om i deres indsatser tilpasset udviklingen i konteksten. Derfor er CISU begyndt at og vil fortsat kontinuerligt minde bevillingshaverne om vigtigheden af at lave om i sine indsatser, så disse kan få mest mulig effekt. Dette kan potentielt understøtte endnu mere omstillingsparathed hos bevillingshavere, end vi allerede har set i 2020.

3. KAPACITETSYDELSER

Inden for CISUs indsatsområde om kapacitetsydelser arbejdes der for, at medlemsorganisationerne bruger CISU som en kapacitetsudviklende platform til at udvikle deres organisation og at kunne arbejde i en foranderlig kontekst (se mere i resultatrammeværk, bilag 3, under *outputs* og *outcomes*).

CISUs kapacitetsydelser har også været påvirket af COVID-19 – negativt som positivt. Flere kurser og arrangementer blev udskudt eller aflyst grundet restriktioner. Rådgivninger måtte ofte gennemføres online og med stort fokus på samtaler om COVID-19-pandemiens indflydelse på organisationernes arbejde. CISU besluttede tidligt at lave kapacitetsopbygning af medarbejdere med henblik på at skabe gode rammer for online møder og rådgivninger. Dette har været til stor gavn for både kurser, arrangementer og rådgivninger.

3.1 Identificering og formidling af nye tendenser

I 2020 har der særligt været fokus på tematikker og tendenser foranlediget af COVID-19, nye puljer og støtteformer samt emner som klima, nexus mellem humanitært og langsigtet udviklingsarbejde, PSHEA og forskning i civilsamfundsprojekter. Nogle tematikker har været nye, mens CISU har arbejdet med andre i flere år.

⁸ Én af disse bevillinger blev bevilget 6. januar 2021.

3.1.1 COVID-19 håndtering – partnerskaber og monitorering

CISU oplevede hurtigt et behov fra medlemsorganisationerne og bevillingshaverne til at kunne håndtere den løbende styring og monitorering af indsatser i en tid, hvor man ikke kunne rejse til indsatslandene. I efteråret udviklede CISU derfor en guide til fjernmonitorering gennem inputs og erfaringer fra forskellige medlemsorganisationer og Danske Handicaporganisationer. Guiden giver inspiration til, hvordan man kan afholde virtuelle møder og workshops, der kan give den nødvendige viden og samarbejde med fokus på projektopstart, monitorering og revidering af indsatser (bilag 10). Guiden vil blive videreudviklet i 2021 med kapitler om partnerskabsstyrkelse på distancen samt flere inputs til tredjepartsmonitorering.

Herudover afholdt CISU et netværksmøde omkring styrkelse af partnerskaber og monitorering på distancen. Deltagerne delte udfordringer, erfaringer og potentielle løsninger med hinanden. Der var stor positiv respons på dette arrangement. Det gav desuden CISU en masse viden om, hvad der rører sig hos organisationerne, hvilket er diskuteret yderligere på sekretariatet for at optimere eksempelvis rådgivningen. Der kan læses meget mere om forholdene for organisationerne, deres partnere og partnerskaber, og indsatser i bilag 4.

3.1.2 Civilsamfundets råderum

CISU indledte efteråret 2020 med et større kapacitetsudviklingsevent i form af et heldagsseminar inden for tre tematikker i forhold til civilsamfundets råderum. Omkring 60 fra en bred skare af organisationer deltog. Dermed sikrede CISU fra starten et stærkt fagligt fokus, såvel som stor opmærksomhed omkring *funding*-muligheden. Koblet med otte rådgivninger og en række vejledninger, er der en høj godkendelsesprocent (70 %) på ansøgningerne til indsatser til Styrkelse af civilsamfundets råderum. Dertil kommer, at der i 2021 under de ændrede retningslinjer er givet afslag grundet manglende midler for tæt ved 7,8 mio. kr.

CISU har taget initiativ til koordination med Globalt Fokus' *Claim Your Space* for at søge fælles læring og kapacitetsudvikling. Som udgangspunkt vil CISU i 2021 selv arrangere en workshop, hvor vi bringer hidtidige erfaringer i spil over for en bredere medlemskreds. CISU igangsætter ligeledes et længerevarende seminarspor omkring organisatorisk resiliens, hvor vi løbende vil tage relevante tematikker omkring civilsamfundets råderum ind. Ligeledes har CISU bidraget til DIIS' løbende research på området, og derudover løbende haft dialog med internationale aktører for at koordinere fokus og tilgange.

3.1.3 Folkeligt engagement

I 2020 blev CISUs engagementspulje under CSP søsat. Hertil blev der underbygget med en række kapacitetsopbyggende tiltag med formålet at inspirere til fokus på at engagere danskere i udviklingssamarbejdet:

- Et inspirationskatalog med guides, vejledninger, artikler, podcasts mv.: <https://www.cisu.dk/begreber-2>.
- Interviews med en række ildsjæle om deres engagement, der blev delt via sociale medier i foråret.
- Resumeer af alle støtteværdige ansøgninger for at give inspiration til potentielle fremtidige ansøgere.
- Kurser i Aarhus og København med Simon Elsborg Nygaard, som nævnt i afsnit 1.5.

Sidst blev der afholdt en stor online konference med blandt andet oplæg fra Corbin Trent, tidligere Head of Communications for Congresswoman Alexandria Ocasio-Cortez (AOC) og Communications Advisor for Bernie Sanders samt seks forskellige eksperter inden for forskellige aspekter af engagement. Der deltog næsten 200 personer fordelt på 100 forskellige organisationer. Konferencen var en succes også i forhold til at kunne afholde online arrangementer. CISU vil fortsat bruge læring og forbindelser herfra til at videreudvikle kapacitetsydelse inden for engagement. Der kan læses mere om indholdet af konferencen og læringen derfra i bilag 8.

3.1.4 Klima

Klimaintegrationsværktøjet blev lanceret i maj 2020. Et eksternt review på CISUs klimaarbejde vurderer, at det er af god kvalitet og højt værdsat af CISUs medlemsorganisationer. Dog er værktøjet indtil videre brugt i relativ

beskedent omfang, men flere medlemsorganisationer forudser, at de vil komme til at bruge det i forbindelse med ansøgninger og projekter. Reiview'et finder også, at CISUs klimaseminarer opfattes af medlemmer som relevante og passende. Seminarerne har ført til en mere og bedre integration af klimaperspektiver i CISUs medlemsorganisationers udviklingsarbejde. Medlemmerne efterspørger fortsat klima kapacitetsopbygning fremover. Særligt værdsat er mulighederne for peer læring og konkrete cases og deling af gode praksisser.

3.1.5 Nexus

Nexus mellem humanitært og langsigtet udviklingsarbejde blev i foråret indskrevet som en del af den opdaterede version af retningslinjerne for CSP. Heri præsenteres måder at analysere sin kontekst på samt muligheder for at anvende 'nexustilgange' til at kunne arbejde i skrøbelige kontekster. For at understøtte denne mulighed og udbygning i puljen har CISU færdigudviklet et temapapir herom og dermed forståelsen af 'nexus'. Dette har været grundlaget for et webinar omkring CISUs forståelse af nexus samt et kursus med en ekstern konsulent med fokus på, hvordan man kan arbejde med resiliens i skrøbelige kontekster.

3.1.6 Prevention of Sexual Harassment, Exploitation, and Abuse (PSHEA)

CISUs arbejde med PSHEA har udgangspunkt i medlemsorganisationernes egne behov og forhold i deres organisationer og indsatser. Der er gennemført to kurser omkring PSHEA; et med fokus på klagemekanismer og et med oplæg fra en række medlemsorganisationer. Kurserne viste et stort behov for at få støtte på området og at bruge hinanden til at forbedre indsatsen samt et stort ønske om at arbejde med forebyggelse, hvilket CISU har taget til sig. Kurserne affødte desuden to organisationsudviklingsforløb med henblik på at understøtte organisationernes proces med at forbedre egne og partners principper og procedurer på området.

CISU har koordineret indsatsen omkring kapacitetsopbygning af danske civilsamfundsorganisationer med de øvrige puljeordninger – med særligt fokus på de mindre erfarne organisationer. Puljeorganisationerne afholdt en fælles idégenereringsworkshop til at udvikle et fælles PSHEA læringsværktøj. Dette arbejde vil fortsætte i det første halvår af 2021, hvor læringsværktøjet vil blive færdigudviklet på onlineplatformen FABO.

Sidst er CISUs egen *Code of Conduct* blev opdateret i februar 2020 og er nu udbygget med afsnit om PSHEA og et direkte link til CISUs klagemekanisme.

3.1.7 Forskning og civilsamfund i udviklingsprojekter

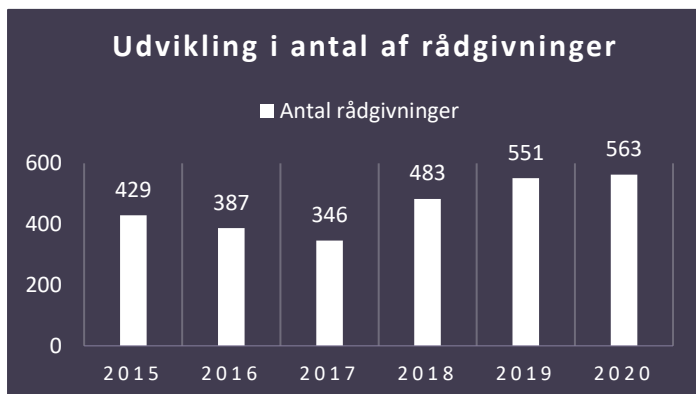
CISU har i 2020 også haft et større fokus på forskning i civilsamfundsprojekter, og hvordan man kan inkludere forskningselementer meningsfuldt i indsatser. I efteråret blev der afholdt et seminar om, hvad forskning i civilsamfundsprojekter kan og ikke kan bidrage til. Der var stor deltagelse fra CISUs medlemsorganisationer samt repræsentanter fra fakulteter på Aarhus -, Københavns- og Syddansk Universitet samt Copenhagen Business School. Der er nu oprettet en referencegruppe af forskere til at bidrage med forskerperspektivet på CISUs videre arbejde med at belyse mulighederne for at inddrage forskning i indsatser samt at finde 'the sweet spot', hvor forskningen bidrager med værdifuld dokumentation til indsatsen, og hvor det samtidig er relevant ind i forskningen. Der vil blive afholdt et opfølgende seminar i 2021.

3.2 Kapacitetsopbygning gennem rådgivning⁹

I 2020 har der for tredje år i træk været en (lille) stigning i antallet af gennemførte rådgivninger. Sammenlignet med 2019 og 2018 har der været et større antal rådgivninger i forbindelse med ansøgninger, hvilket passer fint med de nye støttemodaliteter, der er opstået i 2020 og den utrolig store interesse for at søge indsatser fra

⁹ Dette afsnit bygger både på data fra CISUs gamle og nye databaser samt respons fra den årlige spørgeskemaundersøgelse (bilag 11). For 2020 har der været 107 respondenter i alt. Undersøgelsen er sendt til 280 unikke personer, som modtog rådgivning i 2020.

CISUs medlemsorganisationer. Antallet af modtagne ansøgninger steg fra 333 i 2019 til 474 i 2020, hvilket er en stigning på 42 %. Der var i alt 563 rådgivninger i 2020 på 178 unikke organisationer.

I 2020 har der været en betydelig stigning i rådgivninger på CSP fra 288 til 342.¹⁰ Der har været et mindre fald i rådgivninger for nye medlemsorganisationer. Alle ny-indmeldte organisationer får fortsat tilbudt en introduktionsrådgivning, men vi har i 2020 i højere grad end tidligere oplevet, at dette ikke udnyttes af organisationerne. Dette kan måske skyldes, at det ofte ikke har været muligt at mødes fysisk, hvilket er det bedste udgangspunkt for et første møde.

Der har været meget få rådgivninger i forbindelse med den nye støtteform 'Styrkelse af Civilsamfundets Råderum'. Dette kan skyldes, at der var en meget kort deadline fra annoncering af puljen til første ansøgningsfrist.

Til sammenligning har der været stort træk på rådgivningsressourcer i forbindelse med Engagementspuljen (74 rådgivninger). Dette kan skyldes, at den har været bygget op omkring runder, så der har været tid til at få rådgivning. Derudover har de nye muligheder og fokus på indsatser i Danmark været nyt for ansøgerne, hvorfor der har været behov for afklaring og rådgivning i forbindelse med ansøgningsprocessen.

Medlemsorganisationernes respons er meget positiv omkring CISUs rådgivning. Den høje tilfredshed på 81 % er en lille stigning fra 2019 (79 %), men er særligt bemærkelsesværdigt grundet den svære situation med COVID-19, hvor medlemsorganisationernes arbejde har været særligt udfordret, og stort set alt har måttet afholdes online. Den høje tilfredshed bliver også bakket op om i medlemsundersøgelsen (bilag 6), hvor 91 % har svaret, at de er tilfredse eller nogenlunde tilfredse med CISUs rådgivning (186 respondenter).¹¹

81 % af medlemsorganisationerne, som har modtaget rådgivning i 2020, mener, at rådgivningen i høj grad har været nyttig.

99 % mener, at rådgivningen i høj grad eller i nogen grad har været nyttig.

Ved de fleste bevillinger i 2020 har der igen i år været givet rådgivning i forbindelse med indsendelse af ansøgning. Særligt ved udviklingsindsatser er der en meget tydelig sammenhæng mellem modtaget rådgivning og en godkendt bevilling. I rådgivningsundersøgelsen påpegede kun tre medlemsorganisationer, at de syntes, der er uoverensstemmelse i kalibreringen mellem rådgivningen og bevillingssystemet, hvoraf to af dem i deres eget svar anerkender, at det nok aldrig vil være 100 % muligt. Dette anser CISU som et tilfredsstillende niveau.

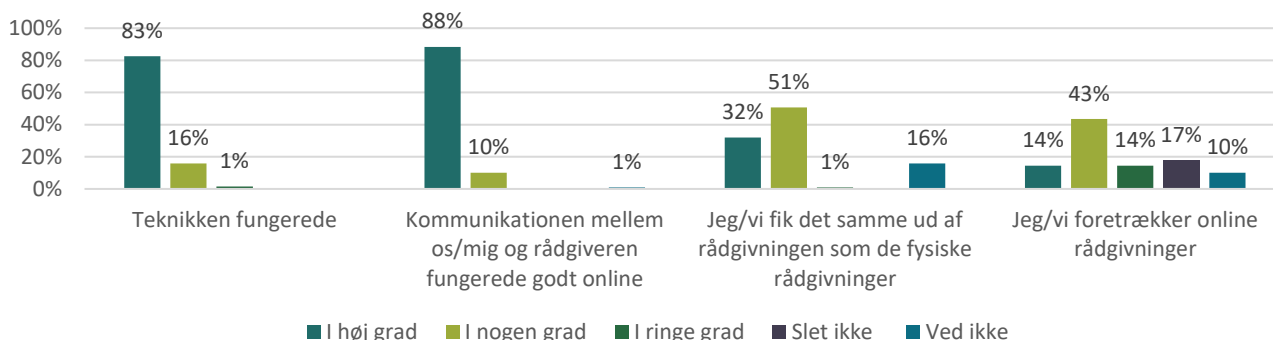
3.2.1 Respons på online rådgivning

Omkring 65 % af rådgivningerne i 2020 foregik online.¹² Det har længe været muligt at få rådgivning online, hvis der har været behov for det hos medlemsorganisationerne, men det har aldrig været anvendt på niveau med 2020. Medlemsorganisationerne er overvejende positive omkring onlineformatet for rådgivninger.

¹⁰ Det samlede antal rådgivninger fordelt på tematiske fokus for rådgivningerne er ikke fuldt ud i overensstemmelse med det totale antal rådgivninger for de pågældende år (2017-2019). Dette skyldes, at ikke alle rådgivninger er blevet registreret med et tematisk fokus. Dog kan det stadigvæk give et retvisende billede af, hvad der har været fokus for de år.

¹¹ Medlemsundersøgelsen er sendt ud til alle CISUs 271 medlemsorganisationer i januar 2021. Læs mere i bilag 5 og 6.

¹² Data er baseret på online registrerede rådgivninger i Vores CISU siden august 2020 (66 % siden august er foregået online) samt at 64% af medlemsorganisationerne i rådgivningsundersøgelsen valgte, at deres rådgivning var foregået online.

Det er positivt at se, at 99 % i høj grad eller nogen grad var tilfredse med teknikken, og 98 % svarer at kommunikationen mellem dem selv og rådgiveren fungerede godt online. 58 % foretrækker i nogen eller høj grad online rådgivninger fremfor fysiske. Dette forklares blandt andet med, at formatet er mere fleksibelt, og gør det muligt for flere at deltage i rådgivningen samt sparer på logistiske ressourcer. Desuden nævner flere, at det har været meget givende, at partnerorganisationer har kunnet deltage.

Der er ingen negative tilbagemeldinger omkring de online møder, som dog også har været en nødvendighed. Der er dog 32 % som i ringe grad eller slet ikke foretrækker online rådgivninger. Dette forklares med, at de online rådgivninger ikke kan det samme som et fysisk møde, hvor man nemmere får mere klar og tydelig kommunikation, og der er rum for et socialt element og den uformelle snak.

Der er et tydeligt ønske om, at de fysiske møder med CISU skal være mulige igen efter COVID-19, men med mere udbredt mulighed for online rådgivning. Medlemsorganisationerne kom også med en række forslag til forbedringer. Disse forslag samt CISUs respons på rådgivningsundersøgelsen kan læses i bilag 11.

3.3 Kapacitetsopbygning gennem kurser og arrangementer

CISU har igen i 2020 arbejdet målrettet på at fokusere udbuddet af arrangementer for at sikre større deltagelse og højere kvalitet af arrangementerne. Dette har betydet et mindre udbud, men stadigvæk inden for en bred vifte af tematikker og behov hos medlemsorganisationerne.

Årets arrangementer efter typer

Aktuelle temaer	13
Engagement, kommunikation og oplysning	12
Netværk og erfaringsudveksling	17
Organisationsudvikling	14

Udvikling i CISUs arrangementer¹³

	2017	2018	2019	2020
Udbudte arrangementer	118	137	106	82
Aflyste og udskudte arrangementer	28	34	18	22
Afholdte arrangementer	90	103	88	71
Antal deltagere	1.095	1.312	1.598	1.655

¹³ Dette inkluderer også erfaringsudvekslingsworkshops på CSP og Danish Emergency Relief Fund (DERF).

87 % af CISUs medlemsorganisationer, som har besvaret medlemsundersøgelsen med 181 besvarelser (bilag 6), har svaret, at de er tilfredse eller nogenlunde tilfredse med de kurser, CISU tilbyder. Dette er meget positivt, særligt oven på et år med en meget stejl digital læringskurve og mange hurtige ændringer på kursusområdet.

Antallet af aflysninger på 27 % er højere end i 2019, hvilket er forventeligt grundet de restriktioner COVID-19 medførte. Faktisk er tallet lavere end frygtet og ligger på niveau med aflysninger i 2018 og 2017.

Ud af 71 afholdte arrangementer blev 25 afholdt online. Deltagerantallet på arrangementerne har ikke været lige så påvirkede af COVID-19-restriktionerne, som man kunne forvente. Dette skyldes i høj grad den hurtige digitale omstilling, som også gør det lettere for nogle at deltage. Der har været en lille stigning i antallet af deltagere på 57 personer. Set i lyset af, at der også er afholdt færre kurser i 2020 sammenlignet med 2019, ser CISUs arrangementer fortsat ud til at være relevante for medlemsorganisationerne og andre. Dog skal der tages forbehold for, at det ved nogle typer arrangementer kan være lettere at få flere deltagere i det online format. Det er meget positivt, at CISU kan fastholde kontakt til en større målgruppe, men det er tvivlsomt om alle online arrangementer giver den tilsvarende faglige dybde som ved fysiske arrangementer.

3.3.1 Erfaringsudvekslingsworkshops

I 2020 afholdt CISU 12 erfaringsudvekslingsworkshops med i alt 149 deltagere. Da året tidligt var præget af COVID-19-restriktioner, blev disse hurtigt omlagt til online workshops. Det gjorde det muligt at få partnerne på bevillingerne til at være en del af workshopsene. Dette blev mødt meget positivt af deltagerne, og CISU havde en oplevelse af, at workshopsene blev mere værdifulde. Dette, samt kommentarer fra sidste års rådgivningsundersøgelse, fordrede en justering af formatet for disse ERFA-workshops, hvilket har ledt til en forsøgsordning i 2021 med online ERFA, med partnerdeltagelse samt en tematisk inddeling af workshopsene.

3.4 Medlemsorganisationer samarbejder med hinanden og andre aktører

En målsætning for CISU er at understøtte, at medlemsorganisationerne samarbejder med hinanden og andre aktører, blandt andet gennem bevillinger. **Der var i gennemsnit 1,3 partnere per ansøgning blandt de 197 ansøgninger til CSP i 2020.**¹⁴ Dette er færre end sidste år (1,6). Langt de fleste har kun inddraget én partner (88 %), hvilket kan skyldes udfordringer ifm. COVID-19 i forhold til at netværke og skabe nye relationer.

Et andet mål, CISU arbejder aktivt for at understøtte er, at medlemsorganisationerne kan møde, bruge og lære fra hinanden. I 2020 dannede en gruppe medlemsorganisationer Netværket for Små- og Mellemstore Civilsamfundsorganisationer, der som omdrejningspunkt arbejder for at skabe bedre arbejdsforhold for små og mellemstore organisationer. Dette har blandt andet involveret dialog med politikere, UM og i høj grad også med CISU for at kunne skabe bedre rammer (læs mere herom i afsnit 4.2). En anden gruppe af ti medlemsorganisationer dannede netværket *Alternative Care*, som har fokus på at understøtte hinanden i arbejdet med og omsorg for børn. De er lykkedes med at få en kapacitetsopbyggende indsats gennem Globalt Fokus og inviterer andre CISU-medlemsorganisationer til at være med. CISU er en del af netværket med observatørstatus samt understøttelse til eventuelle kapacitetsopbyggende initiativer for CISUs medlemsorganisationer.

Det er flot at se, hvordan medlemsorganisationerne bruger hinandens viden, og at de bruger hinanden aktivt. Dog var 2020 et særligt svært år grundet COVID-19, hvad angår netværksdannelse og at skabe nye samarbejder og partnerskaber. Men CISUs oplevelse er, at året har skabt endnu større solidaritet på tværs af landegrænser.

¹⁴ Kapacitetsanalyser og indsatser under Engagementspuljen medtages ikke, da der ikke er krav om partner for disse støtteformer.

3.5 Kapacitetsydelser: læring fra 2020

Kapacitetsydelserne i 2020 har været kendetegnet ved mange skift mellem fysiske og online ydelser, tilbud, udskydelser og aflysninger. Den hurtige digitale omstilling har medført en lang række udfordringer, men i høj grad også en masse muligheder. Derfor vil kapacitetsydelser gennem online platforme fortsætte i højere grad end før 2020, men vil aldrig fuldt ud komme til at erstatte de fysiske ydelser. CISU vil derfor forsøge at udvikle nogle grundlæggende principper for, hvornår arrangementer og rådgivninger skal foregå online eller fysisk.

På trods af den generelle distance i løbet af 2020 har medlemsorganisationerne og bevillingshaverne stadig formået at bruge hinanden. Dog har der måske i mindre grad været udviklet nye direkte partnerskaber, da distancen er en udfordring i forhold til forventningsafstemning og at skabe de bånd og den tillid, der skal til. Tilbageholdelsen omkring at starte nye partnerskaber og projekter vil nok fortsat være en faktor i 2021. Herudover er det en udfordring for medlemsorganisationer og bevillingshavere at være afhængig af online møder. Det er derfor vigtigt, at CISU stiller ressourcer og rådgivning til rådighed for, at indsatser kan implementeres og monitoreres, og at nye samarbejder og partnerskaber kan etableres, selvom man ikke kan mødes fysisk.

4. PULJEFORVALTNING

Som en del af CISUs puljeforvaltning arbejdes der på at forenkle adgangen til puljerne, så de anvendes af et bredt udsnit af CSO'er til en bred vifte af civilsamfundsindsatser, som bidrager til at styrke civilsamfundsorganisationer og samarbejder ude i verden (se mere i Resultatrammeværk, bilag 3, under *outputs* og *outcomes*).

4.1 CISUs puljer – et forvaltningsmæssigt og økonomisk overblik

CISUs puljer spænder fra at støtte langsigtet udviklingssamarbejde og nødhjælp i verdens fattige lande til oplysningsaktiviteter i Danmark. På den måde støtter puljerne en bred, men sammenhængende, vifte af civilsamfundsindsatser og sikrer, at der er en god bredde i de danske civilsamfundsorganisationer, der modtager støtte.

I 2020 forvaltede CISU fire puljer for Udenrigsministeriet: **Civilsamfundspuljen (CSP)**, hvor der i 2020 samlet blev godkendt bevillinger for ca. 221 mio. kr. Inkluderet i dette beløb var 22,82 mio. kr. til klimaindsatser; 21,5 mio. kr. til Engagementspuljen og 13 mio. kr. til Indsatser til Styrkelse af Civilsamfundets Råderum. De to sidstnævnte er nye støttemuligheder, der blev tilføjet CSP i 2020.

Det øremærkede bidrag til **klimaindsatser** er givet fra *Climate Envelope* med det formål at øge andelen af klimarelaterede indsatser i CSP. Der er en bred diversitet i de klimarelaterede indsatser. Det spænder fra bevillinger, hvor klimahensyn er integreret og udgør en mindre del af indsatsen, til bevillinger hvor klima udgør et hovedfokus. Derudover har størstedelen af bevillingerne et stærkt element omkring klimatilpasning og opbygning af resiliens – men en stor del af indsatserne indeholder også komponenter af *mitigation*, biodiversitet og miljø. Se bilag 12 for særskilt rapportering.

CISU forvaltede også **Danish Emergency Relief Fund (DERF)**, hvor der i 2020 blev godkendt bevillinger for ca. 48,6 mio. kr. og fra **Oplysningspuljen** – under CSP – blev der bevilliget ca. 480.000 kr.

2020 var det sidste år, hvor CISU forvaltede og monitorerede kørende bevillinger fra **Naboskabspuljen**. Puljen blev som aftalt med ministeriet afsluttet ultimo 2020, og indsatser i EU's nabolande på DAC-listen skal fremadrettet støttes gennem CSP – dog uden ekstra tilførsel af midler. CISU aflagde afsluttende rapport og afsluttende regnskab for Naboskabspuljen til ministeriet i slutningen af 2020. Rapportens narrative del viser de

mange flotte resultater, puljen har skabt i otte lande i naboskabsregionen. Der blev implementeret flest indsatser i Ukraine (10), Georgien (5), Armenien (4) og Hviderusland (3). Indsatserne dækkede blandt andet konfliktforebyggelse og social sammenhæng, styrkelse af fagforeninger, klima og bæredygtighed, sundhed, uddannelse, demokrati, fredsofbygning og unges deltagelse. Rapporten viser også, at indsatserne i årene 2016-2020 har nået mere end 320.000 mennesker, og at indsatsernes målopfyldelse ligger på 89 %.

For at sikre, at midlerne i **CSP** bruges til en bred vifte af indsatser og organisationer, er puljens midler fordelt på støtteformer, der spænder bredt – lige fra små korterevarende indsatser i et enkelt land til store flerårige bevillinger, der ofte implementeres i flere lande. Fordelingen af budgettet for puljen fastsættes årligt af CISUs bestyrelse, herunder af beløbsgrænser både for de enkelte støtteformer og den enkelte organisation. Beslutningen om fordeling af midlerne bygger på et solidt datagrundlag og opsamlede erfaringer. Bestyrelsen har mulighed for at justere fordelingen to gange om året ud fra det faktisk forbrugte beløb på støtteformerne.

Fordelingen af bevillinger på CSP's støtteformer i 2020

Støtteform	Bevilliget beløb	Antal modtaget	Antal beviliget	Antal afvist pga. manglende midler	Godkendelses-procent ¹⁵
Små Indsatser (inkl. 1 klimabevilling på 99.959 kr.)	2.157.092 kr.	34	24	0	71 %
Medborgerindsatser (inkl. 2 klimabevillinger på 998.376 kr.)	22.964.052 kr.	78	50	0	64 %
Udviklingsindsatser (inkl. 2 klimabevillinger på 7.674.461 kr.)	61.567.717 kr.	53	27	5	51 %
Kapacitetsanalyser	100.000 kr.	1	1	0	100 %
Samfinansiering	333.607 kr.	1	1	0	100 %
Indsats for Folkeligt Engagement over 100.000	20.697.532 kr.	86	22	28	26 %
Indsats for Folkeligt Engagement under 100.000	793.498 kr.	22	9	0	41 %
Styrkelse af Civilsamfundets Råderum	13.098.827 kr.	30	20	0	67 %
Årlige programtilsagn	84.426.041 kr.	16	16	0	100 %
Tillægsbevilling program klima	14.984.846 kr.	11	9	0	82 %
Total	221.123.212 kr.	332	179	33	55 %

Også i 2020 var der stor interesse og behov for **CISUs Nødhjælpspulje DERF**. Der var 11 *calls* i løbet af året, og der blev bevilget 48.568.546 kr. til i alt 54 indsatser til 25 forskellige danske organisationer. Interventionerne har reageret på kriser i 18 lande. Behovet for humanitære indsatser overalt i verden har oversteget de tilgængelige ressourcer i DERF, som var nødsaget til at allokere dele af årets midler på hvert kvartal for at sikre, at der også ville være midler til at kunne respondere på humanitære kriser ved årets afslutning. Dette har betydet, at CISU har været nødt til at afvise et stigende antal *alerts*, da der ikke har været tilstrækkelige midler. Foruden *calls*, som DERF selv aktiverede (*Early Action on Food Security* og *COVID-19*), modtog DERF 23 *alerts* fra brugere. Syv af disse blev godkendt og resulterede i et *call*, mens ni blev afvist på grund af for få midler, og syv blev afvist for ikke at leve op til kriterierne. Der er, jævnfør aftale med UM, udarbejdet særskilt rapportering for DERF indsendt til UM 30. april 2021, hvorfor der henvises til denne for yderligere information om DERF.

¹⁵ Godkendelsesprocenten refererer til alle de ansøgninger der er blevet til bevillinger og inkluderer derfor ikke støtteværdige afslag pga. for få midler. Tæller man de støtteværdige afslag med, var der en gennemsnitlig godkendelsesprocent på 64%.

Med udgangen af 2020 afsluttede CISU en treårig EU-bevilling til projektet **Frame, Voice, Report!**. Projektet blev implementeret i samarbejde med fem andre europæiske organisationer. Projektet havde et samlet budget på i alt 7 mio. Euro. CISUs puljeandel var på godt 5,5 mio. kr., som blev bevilliget til 27 oplysningsindsatser i Danmark. En viden vi i 2020 særligt har bragt i spil i arbejdet med udviklingen af Engagementspuljen. Frame, Voice, Report! er i EU DEAR-regi blevet kendt som et *best practice* eksempel på, hvordan *subgranting* og kapacitetsopbygning af små og mellemstore CSO'er kan skabe innovative oplysningsprojekter, der for få midler når ud til målgrupper, som ikke almindeligvis hører om udviklingssamarbejdet eller engagerer sig i verdensmålene.

CISU forvaltede også midler til mindre oplysningsaktiviteter i Danmark gennem **CISUs egen Oplysningspulje**. I 2020 var der 686.696 kr. til uddeling. Midlerne blev primært uddelt til de to årlige ansøgningsfrister i portioner af højst 30.000 kr. Ca. 15 % af det samlede beløb var afsat til at kunne uddeles løbende over året til ansøgninger om støtte til pludseligt opståede muligheder for oplysningsaktiviteter i størrelsesordenen 15.000 kr. 2020 var et år præget af indskrænkninger i forsamlingsfriheden i Danmark grundet COVID-19-pandemien. Derfor fik CISU også færre ansøgninger om oplysningsaktiviteter end vanligt. Der blev således bevilliget kr. 483.230 kr. til oplysningsaktiviteter i Danmark fordelt på 21 aktiviteter og 20 små og mellemstore organisationer. Restbeløbet blev overflyttet til uddeling i 2021.

4.2 Puljeforvaltning i samarbejde med brugere og donorer

I april 2020 blev version 3.0 af **CSP's** retningslinjer lanceret. Der var i alt 47 større eller mindre omfattende ændringer, og blandt de større var en udmøntning af begreberne "nexus" og "bæredygtighed" samt tilføjelse af en ny støttemodalitet "Engagementspuljen". Retningslinjerne var på vanlig vis blevet revideret efter input fra møder med CISUs bevillingskonsulenter og -udvalg, dialog med CISUs bestyrelse samt sekretariatets løbende dialog med puljens brugere på rådgivninger og kurser. Retningslinjerne var i høring hos UM og blandt CISUs medlemsorganisationer, og feedbacken herfra blev indarbejdet.

Der blev i 2020 sædvanligvis afholdt kalibreringsmøder om afslag og bevillinger med CISUs bevillingssystem: to rundemøder med bevillingskonsulenterne og to faglige dage med det samlede bevillingssystem samt repræsentanter fra CISUs bestyrelse. Der blev også fulgt op på en henvendelse fra en gruppe af CISUs medlemsorganisationer, der havde henvendt sig til CISU med et ønske om større tydelighed omkring aflønning af frivillige og ansatte i danske projektbærende organisationer. CISU fik derfor en ekstern bevillingskonsulent til at udarbejde en **lønanalyse**, der dækkede ca. 100 ansøgninger fordelt på alle CSP's støtteformer. Generelt viste analysen, at den danske lønandel i de mindste ansøgninger også er mindst og lønandelen i de største ansøgninger er størst. Dog med undtagelse af Udviklingsindsatserne (500.000 – 4,5 mio. kr.), hvor lønandelen var mindre end for Medborgerindsatser (100.000 – 500.000 kr.). Da man med rimelighed må gå ud fra, at større og mere komplekse indsatser også indebærer en højere lønandel, blev CISUs rådgivere og bevillingskonsulenter kalibreret på dette forhold. Lønanalysen viste endvidere, at ca. 70 % af afslagene var helt eller delvist begrundet i omkostningseffektivitet (budgettet), men at ingen ansøgninger var blevet afvist alene på grund af for høje danske lønninger. CISU har efter analysen tydeliggjort i ansøgningskemaet vigtigheden af, at ansøger omhyggeligt begrunder budgettets poster; herunder behovet for danske lønninger, så bevillingskonsulenterne kan vurdere, om kvaliteten af indsatsen styrkes ved brug af dansk personale. Slutteligt imødekom CISU, efter forudgående konsultation med UM, ønsket om at kunne aflønne danskere for koordinering og understøttelse af frivilliges involvering i aktiviteter til at sikre en endnu stærkere forankring af frivillighed i indsatser under CSP.

I slutningen af 2019 indgik UM og CISU en aftale om etableringen af en pulje, der skulle styrke det folkelige engagement i Danmark omkring udviklingssamarbejdet. CISU etablerede derfor **Engagementspuljen**. Puljen havde første ansøgningsfrist den 27. maj, hvor der kunne søges om indsatser op til 750.000 kr. Hvis

organisationen gik sammen to eller flere, kunne de søge op til 1,5 mio. kr. Fra 27. maj kunne puljen søges løbende til ansøgninger på højst 100.000 kr. Puljens midler var opbrugt i marts 2021.

Engagementspuljen har været en meget stor succes med rekordmange ansøgere til ansøgningsrunderne. I maj modtog CISU 39 ansøgninger og i september 47 ansøgninger, hvorefter puljens midler til store ansøgninger var opbrugt. Der måtte grundet for få midler i puljen afvises et rekordstort antal støtteværdige ansøgninger til ansøgningsrunderne, i alt 28. Dette vidner om den store vilje, der er blandt danske civilsamfundsorganisationer til at ville engagere danskerne omkring udviklingssamarbejdet, og den høje kvalitet de danske organisationer udviser i udtænkningen af deres aktiviteter. Løbende blev der ansøgt om 22 indsatser under 100.000 kr., og her kunne alle støtteværdige ansøgninger bevilliges.

I midten af 2020 indgik UM en aftale med CISU om at udvikle en støtteform under CSP til **Styrkelse af Civilsamfundets Råderum**, som er under indskrænkning mange steder i verden både på grund af, men også under påskud af COVID-19-pandemien. Udviklingen af støtteformen skete på baggrund af tæt dialog med UM, Globalt Fokus, CISUs bevillingssystem samt på baggrund af de erfaringer sekretariatet har opsamlet i dialogen med CSP-brugere om indskrænket råderum. CISU fik hurtigt stablet støtteformen på benene med retningslinjer, ansøgningsformater og vejledninger samt bevillingssystem. Første ansøgningsfrist var den 9. september og anden frist var den 11. november 2020. CISU modtog i alt 30 ansøgninger om støtte til indsatser op til 750.000 kr. og kunne imødekomme 20 til et beløb på i alt 13.098.827 kr. Der var en fin bredde på store og små CSO'er blandt de organisationer, der modtog bevilling:

Styrkelse af Civilsamfundets Råderum bevillinger, fordelt på organisationstyper

Organisation	Antal bevillinger
CISU projektorganisation	9
CISU programorganisation	5
Strategisk partnerskabsaftale med UM	3
Anden aftale med UM	3

I slutningen af året indgik CISU aftale med UM om en ny bevilling på 22,5 mio. kr. til at fortsætte støtten til styrkelse af civilsamfundets råderum, og i tæt dialog med ministeriet blev støtteformen modificeret med løbende ansøgningsmulighed, forenklet adgang for de organisationer, der allerede har bevillingsaftaler med UM og med mulighed for at søge op til 3 mio. kr. Samtidig blev der friholdt et beløb på 4 mio. kr. til indsatser under 500.000 kr. Støttmuligheden blev lanceret i december 2020, og allerede i marts 2021 var beløbet afsat til indsatser over 500.000 kr. brugt. Det vidner om det store behov, der er for støtte til civilsamfundet, hvis frihedsrettigheder undertrykkes under påskud af COVID-19-pandemien.

4.3 Forenkling for ansøgere og bevillingshavere

CISU antager, at når krav og procedurer til puljerne er enkle, vil et bredt udsnit af danske CSO'er søge bredt indenfor puljernes støttemodaliteter og opnå bevilling. CISU har derfor siden puljereformen i 2017 kontinuerligt søgt at forenkle CSP. Monitoreringsrapport over forenklingdagsordenen er vedlagt som bilag 13. Samlet set viser 2020 monitoreringen, at puljereformen på en lang række områder har bidraget til en forenkling i danske CSO'ers ansøgnings-, implementerings- og rapporteringsarbejde. Rapporten viser følgende:

- ✓ et stigende antal nye organisationer søger om og får bevilget midler til indsatser
- ✓ der er givet bevillinger til en række nye lande i forhold til tidligere år
- ✓ bevillinger fra CSP dækker alle 17 Verdensmål
- ✓ at rapportering under implementering af bevillinger er kraftigt reduceret (med 70 %)
- ✓ der er en høj grad af frivillighed i de organisationer, der søger CSP
- ✓ at ansøgt beløb fra CSP suppleres af finansiering fra andre kilder i ca. 1/3 af alle ansøgninger

5. KOMMUNIKATIONSSAMARBEJDE

Som en del af CISUs kommunikationssamarbejde arbejder CISU for, at medlemsorganisationerne arbejder på at oplyse på en nuanceret og engagerende måde, og at de er informerede om ændringer i deres rammevilkår, samt deltager i forskellige beslutningsfora (se mere i resultatrammeværk, bilag 3, under *outputs* og *outcomes*).

5.1 CISUs Oplysning i Danmark (PRO)

I 2020 anvendte CISU PRO-midlerne til at formidle resultaterne af CISUs medlemsorganisationers udviklings-samarbejde på forskellige platforme. Eksempelvis på CISUs hjemmeside, [verdenskort](#), årsskriftet '[Status og Perspektiver 2020-21](#)' og sociale medier, hvor der i foråret 2020 blandt andet var en opslagsserie på Facebook kaldet 'Mød en frivillig' med fem af CISUs medlemsorganisationer. Desuden deltog CISU i fælleskampagnen Verdens Bedste Morgen, og der blev anvendt midler til medlemskabet af Verdens Bedste Nyheder. CISUs nyhedsbrev sendes ud til næsten 2.900 personer hver anden uge med en gennemsnitlig åbningsrate på ca. 30 %, hvilket er forholdsvist højt. I efteråret 2019 blev der udarbejdet et nyt format, som blev udmøntet i foråret 2020. Det har øget interaktionen mellem CISU og modtagere af nyhedsbrevet, da nyhedsbrevet indledes med en personlig introduktion til brevets indhold fra redaktøren, hvilket har givet positiv feedback.

I 2020 blev der som i tidligere år anvendt PRO-midler til aflønning af CISUs kommunikationsmedarbejdere, som var ansvarlige for at eksekvere ovenstående i samarbejde med resten af CISUs sekretariat. Udover ovenstående foretager CISUs kommunikationsmedarbejdere opgraderinger/forbedringer af CISUs hjemmeside, samt rådgivninger og kurser for medlemsorganisationer, der ligeledes bidrager til at styrke formidlingen af deres resultater. Og endeligt blev der igen som tidligere aftalt med UM i 2020 anvendt PRO-midler til delvis dækning af CISUs egenfinansieringsandel af FVR-projektet jævnfør aftale herom med Udenrigsministeriet. Der blev i 2020 forbrugt 334.333 kr. af PRO-midlerne, hvilket svarer til, at midlerne blev forbrugt med 99,8 %.

5.2 Nuanceret og engagerende oplysning om global bæredygtig udvikling

Nuanceret og engagerende oplysning bliver for det første fremmet gennem den finansielle støtte CISU yder til oplysningsaktiviteter i Danmark gennem for eksempel at medtage op til 2 % af projektudgifterne til projektrelateret oplysning i Danmark. Organisationerne har gennemsnitligt søgt 1,38 % af deres bevillinger til oplysning; hvor de kan søge om oplysningsmidler (det gælder ikke Programmer og Engagementspuljen). 1.162.955 kr. blev ansøgt til projektrelateret oplysning i CSP i 2020. Der blev søgt flere midler til projektrelateret oplysning i 2020 sammenlignet med 2019. De resterende midler til projektrelateret oplysning, som ikke er blevet medtaget af ansøgere i CSP (kr. 522.325), bidrager til CISUs Oplysningspulje 2021. Fra afrapporteringerne vedrørende oplysningsmidlerne ses mange gode eksempler på både organisationer, der når ud til nye målgrupper og nuanceret kommunikation og oplysning, hvor målgruppen i indsatserne i nogle tilfælde også er afsender.

Udover gennem finansiering, fremmer CISU nuanceret og engagerende oplysning om global bæredygtig udvikling ved at udbyde kurser og anden form for kapacitetsopbygning på dette område. I 2020 blev der udbudt 14 kurser og arrangementer vedrørende engagement, kommunikation og oplysning, hvoraf to blev aflyst (7 i 2019) med omtrent 400 deltagere i alt. Når der i CISU afholdes fyraftensmøder om introduktion til Oplysningspuljen, såvel som rådgivning og kurser i forbindelse med den nye engagementspulje eller introduktion til fundraising bliver dette altid kombineret med læring om nuanceret og engagerende kommunikationsredskaber.

Interessen hos CISUs medlemsorganisationer og bevillingshavere for at arbejde med oplysning og kommunikation på en nuanceret og engagerende måde, har i 2020 været tydelig gennem den store interesse for Engagementspuljen samt deltagelse i CISUs kurser og konferencer, som beskrevet ovenfor. Fra ansøgningsrunderne i 2020 i Engagementspuljen ses en tydelig tendens til, at organisationerne har indgået nye partnerskaber i

Danmark. Særligt bemærkelsesværdigt var der mange uddannelsesinstitutioner imellem partnerne, eksempelvis FGU, VUC, DTU og SDU. Desuden sås også flere eksempler på myndighedssamarbejde. Næsten alle ansøgere i Engagementspuljen samarbejder med andre, også når det ikke er et krav. Udover interessen kan vi ligeledes observere fra kurser, medieovervågning og rapporter, at der hos medlemsorganisationer og bevillingshavere bliver arbejdet med stor mangfoldighed af nuanceret kommunikation og oplysning.

Ultimo 2019 afsluttedes den EU-bevilligede pulje FRAME, VOICE, REPORT! Derfor var der i 2020 både et afsluttende seminar for bevillingshaverne samt ovennævnte afsluttende onlinekonference. I bilag 14 findes en ekstern afsluttende evalueringsrapport fra november 2020, hvor CISU roses for sin dygtige og effektive ledelse af konsortiet bag puljen samt den overordnede forvaltning af denne *sub granting*-mekanisme, hvor 177 indsatser er bevilliget til 219 organisationer og 66.243 er blevet aktivt engageret i verdensmålene, og omkring 6,4 mio. europæiske borgere er nået igennem indsatserne.

5.3 CISU kommunikerer resultater sammen med medlemsorganisationerne

Eftersom Folkemøde på Bornholm blev aflyst i 2020, kunne CISU ikke som vanligt facilitere medlemsorganisationernes mulighed for at kommunikere resultater af civilsamfundets udviklingssamarbejde ved denne lejlighed. CISU startede et godt samarbejde med Udenrigsministeriet om tilstedeværelse ved ungdommens folke-møde, hvor COVID-19 desværre også forårsagede store løbende ændringer på formlen.

Desuden deltog CISU i Verdens Bedste Morgen i september 2020, og CISU har ligeledes en repræsentant i bestyrelsen af Verdens Bedste Nyheder. Verdens Bedste Nyheder er desuden en relevant platform for CISUs medlemsorganisationer til at dele historier og resultater, hvilket flere benyttede sig af i 2020. CISU anvender og støtter Globalnyt gennem annoncering o.l. eksempelvis for stillingsopslag og arrangementer. Desuden er der en løbende dialog om, hvordan CISUs medlemsorganisationer kan bringes i spil som kilder og andet.

Også i 2020 har CISU haft succes med at skabe større følgerskarer på **sociale medier**; særligt på Facebook og LinkedIn og i nogen grad på Instagram og Twitter. Det hænger sammen med en generelt større interesse for CISU og medlemsorganisationernes virke i offentligheden, hvilket øger behovet for at kommunikere.

[CISUs Facebookside](#) bruges til at inspirere ved udveksling af resultater i udviklingssamarbejdet samt kommunikation om CISUs ydelser. Ligeledes videregiver CISU også resultater fra medlemsorganisationernes arbejde fra deres egne sider og andre medier. Meget indhold i 2020 var om folkeligt engagement i udviklingssamarbejdet, og brugerne interagerede mest med opslagene herom. Vi så det største *reach* i førnævnte serie 'Mød en frivillig' med næsten 5.000 eksponeringer på ét opslag. Antallet af følgere på siden steg med næsten 300.

I efteråret 2019 begyndte CISU at bruge [LinkedIn](#) aktivt. Det har vist sig at være en god platform til at promovere kurser og events samt nå længere ud med jobopslag. I 2020 har vi arbejdet videre med potentialet for profilen og i de fleste måneder øget eksponeringen af indholdet sammenlignet med i 2019. Med en topscorer på over 11.000 eksponeringer i april, er LinkedIn det sociale medie, hvor CISU når ud til flest med sit indhold. CISU fik lidt over 1.000 nye følgere på LinkedIn i 2020, og i marts 2021 er der 2.633 følgere på siden.

I 2020 var der tre initiativer på **CISUs Instagram**-profil (cisudk). For det første lavede fem organisationer *take-overs* om deres arbejde (syv i 2019). Flertallet af organisationerne kommunikerede om deres engagementsarbejde i Danmark. I det andet initiativ lavede CISU sammen med Globalt Fokus minikampagnen #BeskytCivilsamfundet for at skabe opmærksomhed om det aktuelle pres på råderummet i verdens civilsamfund. Det tredje initiativ var opslag med nominerede til CISUs fotokonkurrence, som i anledningen af CISUs 25års jubilæum havde fokus på folkeligt engagement i udviklingssamarbejdet. Engagementet var nogenlunde lig 2019 med omkring 15 likes per opslag. CISU er desuden til stede på **Twitter** (@CISUdk), hvor nyheder fra CISUs nyhedsbrev deles automatisk. Desuden deles af og til opslag, når CISU i andre sammenhænge bliver tagget.

5.4 CISU understøtter medlemsorganisationernes dialog med beslutningstagere

Det er en prioritet for CISU at understøtte konstruktiv dialog med beslutningstagere og facilitere adgang eller stille platforme til rådighed for, at CISUs medlemsorganisationer kan engagere sig i debatter om dansk udviklingspolitik. CISU opfordrer også løbende medlemsorganisationer til at melde sig ind i relevante fora i Danmark. CISU har i 2020 repræsenteret medlemsorganisationerne gennem et bestyrelsesmedlem (pladsen deles med 92-gruppen, så CISU hvert andet år er observatør) i Verdens Bedste Nyheder og et medlem i Globalt Fokus' Styregruppe samt *Danish Interagency Safety Networks* styregruppe. Hertil kommer en række mere faglige poster, for eksempel faglige grupper under Globalt Fokus samt i bevillingsarbejde gennem repræsentanter i bevillingsudvalg i henholdsvis Danske Handicaporganisationer og Globalt Fokus. CISU har desuden en medarbejder i en rådgivende funktion for Dansk Flygtningehjælps Advisory Boards for Diaspora Puljen.

I 2020 fortsatte CISU de gode relationer til udviklingsordførere, embedsværk og ministre og har blandt andet holdt møder med ordførerne, den nye formand for Udviklingspolitisk Råd (UPR) og budt den nye udviklingsminister velkommen. På baggrund af en god og løbende dialog er der skabt et godt samarbejde med ordførere og andre fra et bredt politisk spektrum. Desuden påbegyndte CISU i 2020 arbejdet med både at varetage medlemsorganisationernes interesser samt skabe handlemuligheder for at organisationerne selv kan påvirke processen med revisionen af Verden 2030-strategien, som er indledt i starten af 2021.

CISU har desuden understøttet medlemsorganisationernes involvering i den politiske debat ved at indsamle kommentarer i forbindelse med møder i UPR. CISU fik i 2020 inputs fra en række medlemsorganisationer vedrørende emner som eksempelvis rammer for Udenrigsministeriets fremtidige støtte til civilsamfundet, dets fremtidige klimastøtte såvel som til støtte til Demokratifonden under det nye Naboskabsprogram, som blev formidlet på UPR-møder. Desuden mødes UPR-medlemmet en gang årligt med CISUs bestyrelse, hvor arbejdet i UPR drøftes mht. tendenser, muligheder og udfordringer i det udviklingspolitiske område.

CISU har desuden gjort relevante medlemsorganisationer opmærksomme på høringer og møder i UM, samt skabt mulighed for medlemsorganisationernes deltagelse heri. CISU indsendte selv hørings svar efter dialog med en medlemsorganisation for at varetage dennes interesse samt understøttede inputs vedrørende strategisk ramme for fremtidig støtte til Burkina Faso.

5.5 Fokus på rammevilkårene for civilsamfundets arbejde med udviklingssamarbejde

CISU holder sig ajour med rammevilkårene for civilsamfundets arbejde med internationalt udviklingssamarbejde igennem forskellige kanaler og kontakter. Når det viser sig relevant, videregives informationer om ændrede rammevilkår via CISUs nyhedsbrev eller direkte til relevante medlemsorganisationer. I 2020 handlede dette særligt om udfordringer og forandringer i forbindelse med COVID-19-pandemien: Om det øgede pres på det civile råderum i forbindelse med COVID-19-restriktioner rundt om i verden. Om relevante støttemuligheder, som COVID-19-midlerne i DERF og til indsatser omkring styrkelse af det civile råderum samt muligheder for omlægning af eksisterende bevillinger grundet pandemien. Og om organisationernes muligheder for at søge COVID-19-kompensation ved UM. CISU adresserer også information om ændrede rammevilkår gennem kurser og arrangementer, eksempelvis arrangementet *Perspectives of global civil society* 20.1.2020, hvor CISU inviterede Globalt Fokus til møder med Lysa John, generalsekretæren i *CIVICUS – World Alliance for Citizen Participation* om civilsamfundets vilkår og de grundlæggende frihedsrettigheder.

I nogle tilfælde søger CISU også at påvirke rammevilkårene for civilsamfundets arbejde; eksempelvis arbejdede CISU i 2020 særligt for at sikre medlemsorganisationerne de bedste rammer for at afbøde konsekvenserne af COVID-19 ude i verden; herunder flere midler til at kunne håndtere de nye udfordringer, som pandemien

skabte for deres partnerorganisationer samt muligheder for, at organisationerne kunne få lov til at omlægge allerede bevilligede indsatser, så de kunne håndtere COVID-19-situationen.

Desuden blev der igen i 2020 indsendt høringsvar til Justitsministeriet om ændringer i Indsamlingsloven; en lov som på mange måder har indflydelse på rammerne for civilsamfundsorganisationers engagement i udviklingssamarbejdet. Ydermere sendte CISU input til første udkast til papir om civilsamfundsstøtten til UPR.

5.6 Kommunikationsamarbejde: Læring fra 2020

Også på kommunikationsområdet har 2020's omvæltninger skabt læring. Det online format for informationsmøder omkring Oplysningspuljen har vist sig at fungere rigtig godt. Derfor er der i 2021 planlagt månedlige 'Oplysningseftermiddage' med introduktion til Oplysningspuljen og et efterfølgende skiftende tematisk fokus.

Desuden har både CISU samt medlemsorganisationer og bevillingshavere været nødt til at sadle om mange gange. Det kunne fx ikke forudsiges, at kurserne om, hvordan man får de gode historier med hjem fra en tjenesterejse, ikke gav mening i 2020. Desuden var Oplysningspuljen meget ramt - både i form af færre ansøgere til puljen og også ved mange aflysninger. Det ses dog i afrapporteringerne, at organisationerne har været meget omstillingsparate. Desuden gav COVID-19-restriktionerne for flyrejser anledning til samtale om, hvordan man kan bruge lokale fotografer, journalister og andre i kommunikationsarbejdet.

I 2020 har arbejdet med at påvirke de rammevilkår, civilsamfundet har i udviklingssamarbejdet, drejet sig om at sikre, at organisationerne har kunnet fortsætte deres arbejde på trods af COVID-19. En vigtig læring her er, at dette i særlig høj grad er lykkedes på grund af de stærke partnerskaber og den store lokale forståelse, som netop er helt særligt hos CISUs medlemsorganisationer og en integreret del af CISUs puljer.

6. CISU SOM ORGANISATION

Som demokratisk medlemsorganisation arbejder CISU løbende med at udvikle sig for at levere ydelser, som er relevante for sine brugere. Dette sker i tråd med Civilsamfundspolitikken gennem anvendelse af PANT-principperne, effektiv økonomistyring og forvaltning samt ved at sikre løbende monitorering til understøttelse af organisatorisk læring og personaleudvikling.

6.1 CISUs sekretariat

Diversificeringen i ydelser har betydet en øget differentiering i sekretariatets opgaveløsning, hvilket også giver en række meget forskellige tidsplaner for opgaver over året. Derfor er sekretariatet organiseret i en struktur med mere handlekraftige grupper og taskforces. Gruppestrukturen har ledt til en øget dynamik og agilitet. Det har også ledt til nye arbejdsformer, som er blevet understøttet gennem udvikling af værktøjer og fælles kompetenceudvikling med fokus på arbejdet i forskellige funktioner, roller og positioner. Herunder at kunne indgå i en professionel uenighedskultur, hvilket understøtter, at forskellige perspektiver anlægges i opgaveløsningen.

2020 var udover tilgangen af mange nye bevillinger kendetegnet ved COVID-19 pandemien. Dét, at der er beholdt et højt niveau i forvaltning, kapacitetsopbygning og kommunikation, viser den høje grad af omstillingsparathed, læringsvillighed og effektivitet, som 2020 bar præg af for CISUs sekretariat. Og det alt imens COVID-19 skabte både mere arbejde og nye arbejdsformer og -rammer samtidig med, at der også blev implementeret et nyt IT-system og et skifte i ledelsen. Samtidig har året også understreget vigtigheden af gode relationer til både kollegaer og medlemsorganisationerne. 2020 har også givet læring omkring, hvad hjemmearbejde kan bruges til, og hvordan det også kan kombineres med samarbejde med kollegaerne, men også hvorfor tilstedeværelse på kontoret, under normale omstændigheder, også er vigtigt.

6.2 Arbejdet ud fra PANT principperne

CISU inddrager sine medlemmer (**participation**) på flere niveauer. På det udviklingsstrategiske niveau inviterer CISU medlemsorganisationer til at komme med inputs til relevante emner på møder i UPR og høringsvar til Danida. I interne processer inddrages medlemsorganisationer ifm. udvikling af puljeretningslinjer (fx CSP-retningslinjer i april 2020). Desuden inddrages medlemmer i stigende grad i udvikling af kapacitetsydelse og ift. puljeforvaltning. Ligeledes var der møder med brugere af CSP i forbindelse med UM *review* i starten af 2020. I 2020 planlagde vi endvidere medlems- og tilfredsundersøgelser gennemført i starten af 2021 (bilag 5 og 6).

De forskellige dele af organisationen holdes ansvarlig (**accountability**) ved hjælp af demokratiske strukturer og andre styringsredskaber som for eksempel CISUs papirhierarkier (FN's verdensmål, Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi, Civilsamfundspolitikken og CISUs egen aftale med Danida).¹⁶ Dette gælder også inden for økonomistyring, hvor CISU har en intern revisor og påtegninger fra ekstern revisor uden anmærkninger. CISUs bestyrelse er velinformeret om økonomien og godkender regnskab og budget. Dette samt bestyrelsens rolle og forpligtelser er grundigt beskrevet i et offentligt dokument.¹⁷ Bestyrelsen informeres desuden årligt omkring status på sekretariatets arbejde, både skriftligt fra alle arbejdsgrupper samt mundtlig fremlæggelse af prioriterede temaer. De interne forvaltningsprocedurer for alle CISUs puljer er nedskrevet og bliver løbende opdateret, så hele sekretariatet følger ens procedurer. I forbindelse med opdateringen af retningslinjerne for CSP i 2020 blev forvaltnings- og budgetvejledninger til brugerne efterfølgende opdateret.

Ved blandt andet at dække transportomkostninger til udvalgte kurser, tilbyde kapacitetsydelse i hele landet, når medlemsorganisationer kan samle 12 deltagere samt tilbyde kommunikationskurser hjemme hos organisationerne tilstræbes **non-discrimination**. Dette understøttes ved, at CISU sikrer adgang for kørestolsbrugere samt tilbyder arrangementer for alle erfaringsniveauer og typer af medlemmer.

CISU stiller oplysninger om organisationens virke til rådighed for medlemsorganisationer/brugere, samarbejdspartnere, donorer og offentligheden (**transparency**). Det betyder, at eksempelvis bestyrelsens arbejde, generalforsamlingens beslutninger, regnskaber, overenskomst (herunder lønniveau), aftaler med donorer og øvrige væsentlige dokumenter er tilgængelige på vores hjemmeside. Det gælder naturligvis også information om adgang til medlemskab, rådgivning, kurser og CISUs puljer.

CISU udarbejdede i 2018 et adfærdskodeks, som er blevet operationaliseret yderligere i 2020. Udover etiske og juridiske retningslinjer indeholder adfærdskodekset retningslinjer omkring *Preventing Sexual Exploitation, Abuse and Harassment* (PSEAH) og anti-korruption.

Forvaltningen af CISUs puljer følger beskrevne procedurer, som ifølge UM's seneste finansielle tilsyn i 2019 efterleves. CISU monitorerer desuden selv løbende på efterlevelsen. Ansøgere har fuld information om behandlingen af sin ansøgning. CISU efterlever sine tilsynsforpligtelser og har samtidig et velfungerende system for kalibrering af vurderingspraksis.

6.3 Monitorering, evaluering og læring

I 2020 blev *reviewet* af CISU afrundet med rapport og en række anbefalinger (bilag 15). Disse anbefalinger er drøftet internt og eksternt, hvilket er mundet ud i et *management respons* godkendt af UM i februar 2021. CISU har desuden uddybet beskrivelsen af sit MEL-system og forholdet mellem de aktører, vi er i berøring med (bilag 16), på opfordring fra review teamet.

¹⁶ cisu.dk/om-cisu/samarbejde-med-udenrigsministeriet

¹⁷ www.cisu.dk/bestyrelsen

I august 2020 blev CISUs nye pulje-, rådgivnings- og kursusside 'Vores CISU' lanceret (<https://vores.cisu.dk>). Siden fungerer både som indgang til CISUs ydelser for brugerne og som arbejdsværktøj for CISUs ansatte. Med enkel adgang til udtræk, er 'Vores CISU' et stærkt redskab for at kunne monitorere, evaluere og lære fra medlemsorganisationer og bevillingshavere og at kommunikere resultater.

Som med meget andet har 2020 været et udfordrende år angående CISUs monitorering. Grundet COVID-19 har det ikke på normal vis været muligt at gennemføre tilsyn eller tematiske rejser. CISU kunne hurtigt se, at COVID-19 ville blive en langstrakt udfordring, og har derfor forsøgt at imødekomme udfordringerne med ikke at kunne besøge partnere og indsatser, på følgende måder:

- Der er gennemført et tredjepartstilsyn med lokalkonsulenter i 2020 i Niger.
- Udvikling af MoU og ToR for samarbejde med *West Africa Civil Society Institute* (WACSI) angående anvendelse af lokale konsulenter tilknyttet instituttet til at kunne gennemføre tilsyn på vegne af CISU.
- Indsamling af viden, udvikling af redskaber (*Monitoring from a Distance – a Guide for Civil Society Organizations*), og arrangementer med fokus på at understøtte og booste bevillingshavernes fjernmonitorering.
- Direkte mails til bevillingshavere med opfordring til at granske deres situation, sikre fortsat projekt- og finansiell monitorering samt at vurdere om der er behov for ændringer i deres bevillinger.
- Gennemsyn af CISUs ramme for at lave tilsyn med henblik på at reducere overlap mellem tilsynsværktøjer, og at partnerskab og resultatmonitorering bliver tydeliggjort som en integreret del af CISUs tilsyn.¹⁸

7. OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET

Som skrevet var 2020 et særligt år for CISU med COVID-19 pandemien. I 2020 fik CISU ekstraordinære tilsagn til begge puljer, COVID-19 indsatser i DERF samt Folkeligt Engagement og Råderumsmodaliteterne under CSP. Den samlede omsætning blev derfor øget med 40 %, fra ca. 226 mio. kr. i 2019 til 317,5 mio. kr. i 2020.

Udviklingen i den samlede omsætning medførte også en udvikling i antallet ansøgninger, bevillinger og igangværende projekter i CSP, hvor antallet steg med 41-49 %; og 65-108 % ved DERF.

De nye modaliteter i 2020 og deres integration i de nuværende puljer medførte også nye krav og ønsker til formater, rapportering m.v., hvilket er opfyldt af både CISU og bevillingshavere indenfor rammerne. Det krævede også omstillingsparathed i forbindelse med implementeringen af 'Vores CISU' i løbet af 2020. Vores CISU vil kontinuerligt blive udviklet således, at der skabes den nødvendige balance mellem effektivitet for både CISU og de eksterne brugere samt nye ønsker og krav, set i lyset af den gældende forenklingdagsorden og kvalitet.

CISUs retningslinjer for bevillinger under puljerne inkluderer, at det eksterne bevillingssystem sættes i stand til at vurdere omkostningseffektiviteten i indsatserne. Efterfølgende analyseres omkostningseffektiviteten af bevillinger af CISU ved behandling af de afsluttende rapporter samt reviderede regnskaber og medfølgende protokollater, og analyserne af bevillingernes resultater beskrevet i rapport og regnskab.

For ikke-bevillingsrelaterede omkostninger har CISU fokus på, at omkostningerne er indenfor de økonomisk forsvarlige og hensigtsmæssige rammer for varekøb og tjenesteydelser. Dette gælder for alle omkostninger fra transport, indkøb m.v. samt for eksterne ydelser, hvor CISU ikke har ressourcerne selv, og/eller hvor

¹⁸ Det sidstnævnte har altid været en del af CISUs tilsyn, men review-teamet påpegede, at det skulle være tydeligere, hvad der som minimum skulle kigges på i forhold til partnerskaber og resultater på et tilsyn.

anvendelsen af eksterne konsulenter er påkrævet i henhold til CISUs gældende interne kontrolprocedurer samt adfærdskodeks.

CISUs eksterne revisor har efterprøvet og dokumenteret det ovenstående i seneste revisionsprotokollat af 16. marts 2021 godkendt af CISUs bestyrelse, hvoraf det blandt andet fremgår:

Regnskabsvæsenets tilstand og den interne controls effektivitet

Vi har som led i revisionen gennemgået foreningens registreringssystemer og interne kontrolprocedurer. Det er vores opfattelse, at foreningens forretningsgange er forsvarlige, og at de interne kontroller fungerer tilfredsstillende.

Forvaltningsrevision

Vi har ud over den finansielle revision foretaget forvaltningsrevision. Forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision af årsregnskabet, og har omfattet en vurdering af økonomistyring, sparsommelighed, produktivitet og effektivitet. Det er vor konklusion, at foreningen forvalter og administrerer, de af Udenrigsministeriet til rådighed stillede midler med øje for sparsommelighed, god økonomistyring samt en høj grad af effektivitet og produktivitet.

8. BILAGSOVERSIGT

Bilag 1: CISUs 2018-21 strategi

Bilag 2: CISUs forandringsfortælling

Bilag 3: CISUs resultatrammeværk

Bilag 4: COVID-19 status, læring og resultater 2020

Bilag 5: CISUs medlemsundersøgelse 2021

Bilag 6: CISUs tilfredshedsundersøgelse 2021

Bilag 7: CISUs medlemsundersøgelse i 2019

Bilag 8: Læringsrapport, Hvordan engagerer vi flere borgere i arbejdet for en bedre verden?

Bilag 9: Radboud University - Response and Impact of the COVID-19 Crisis

Bilag 10: Monitoring from a Distance – a Guide for Civil Society Organisations

Bilag 11: CISUs rådgivning 2020

Bilag 12: Afrapportering til Udenrigsministeriet om resultater for klimamidler (11.5.2021)

Bilag 13: 2020 Monitorering af Forenklingdagsorden 2017, 27.1.2021

Bilag 14: Frame Voice Report! Final Evaluation Report

Bilag 15: CISU capacity assessment and review 2020, final 22.04.2020

Bilag 16: CISUs monitorering, evaluering og læringssystem